ՆՈՒՄԵՐՈ 1852

1883 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 15 ՇԱԲԱԹ ԱՌԱՎՈՏԻ

ԵԼՏԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԵՖԵՐ

ՄԵՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻՍԻԻՆԷ ԻԼՄԻՆՋԻ ՎԷ ՄԻԼԼԻՆՋԻ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷՄԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻՀԶԻՒՆ

Պիր ամէնլիք	200 ղրշ.
Ալթը այլըգ	105 »
Իւչ այլըգ	55 »

ՎԻԼԱՅԷԹԻ ԻՀԶԻՒՆ

Բոլթա իլէ իրսալ օլունաճաղլար իշիւն

Պիր ամէնլիք	240 ղրշ.
Ալթը այլըգ	125 »

40 ԲԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԸԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իշիւն

1 վէ 2 վէ ճիւնճի սահիֆէյէ	5 ղրշ.
Միւնճիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻԼԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ սա-մուրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.

2 վէ ճիւնճիւ սահիֆէյէրէ	6 ղրշ.
Միւնճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյատէ միւատէթ իշիւն իլանաթա այրը բաղարըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիսայա տայիր պէնա-էր մէճմանէն գասդուլ օլունճաղ վէ տերճ օլունմասան էվրաղ իատէ օլուն-մայաճաղ տըր։

40 ԲԱՐԱ.

Իտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 խանէսի տիր։ — Կազէթանըն ուժուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քէտֆիֆէի մէվատտա հաղդընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քէտֆիֆէի մէքէթիյսին տախի անրն նամընա կէնտէրիլմէսի իգթիզա իսէր։

ԿԻՒՆԼԻԻՔ ՀԱՎԱՏԻՒ

Վիէննատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Մ-ռ-ը կազէթասընդն Վիէննատաքի մուխպիրի Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի իլէ իքինճի տէֆա պիր միւլագաթտա տահա պուլունուպ, բաշալ միւշարէլէյհ տէվլէթը Օսմանլիէնին իսլահաթ իլէ մէշղուլ պուլունտուղընը վէ ֆագաթ պու խուսուսա իճրաաթ իշիւն գուվվէթի մալիյէյէ լիւզում պուլունտուղընը մուխպիրը մուսմարիէյհէ պէյան էյլէմիշ տիր։

—

Շգոտրատան եաղըլարընա կէօրէ, մուգատտէմա թէվգիֆ օլընան 40 գատար Արնավուտըն պու քէրրէ սէպիլլէրի թախիյէ գըլընմըշ տըր։ Մէրգուման Առնավուտլար՝ սիլահլարընն իատէսինի տախի թալէպ իթմիշլէր իսէ տէ, հիւքիւմէթ պու թալէպի հէնուզ գապուլ իթմէմիշ տիր։

—

Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի իլէ սըրքեաթիպ հազրէթը Շէհրիյարի Քեազիմ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ Պէրլինտէն Տէրսաատէթ միւրուտ իտէր իթմէզ տօղրուճա Մապէյնը Հիւմայունա պիլազիմէ հուզուրը Շահանէյէ չըգմըշլար տըր։

—

Ինկիլթէրրա պաղ թէրճէմանը սրը Ագիբէտ Սանտիսը՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ խարիճիյէ նազրը Աբէիի բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

Իշպու միւլագաթ՝ Թիւրքիա իլէ Ինկիլթէրրա պէնինտէքի թիճարէթի ահանամէսինին թէճարտի իլէ բաթէնթա բուսուսը մէսէլէլերի հագգընտա օլտուղը զանն օլունույոր։ Ս կիւնիւ Սըր Ագիբէտ Սանտիսը՝ Խարճիյէ միսթէշարը Տատեան Ցարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ տախի միւլագաթ իթմիշ տիր։

Բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, մէզբիւր իւքի մէսէլէ իլէ տիկէր պազը մէսէլէլեր հագգընտա իթիլաֆ հուսուսլէ կէլմէք իւզրէ տիր։

—

Իշիտիլտիրինէ կէօրէ, Թիւրքիա իլէ Պուլկարիսթան հուսուտը իւզերինտէքի հայատուլըղընն տէֆ ու թէնքիլի զմանընտա պիր գաբար վէրմէք իւզրէ Պապը Ալի՝ անգարիպ Տէրսաատէթ Պուլկար գաբու քէթխիւտալը իլէ միւգաքերէյէ պաշլայաճաղ տըր։

—

Պու կիւնքի վ-էֆտա օգունմըշ տըր։

«Արնավուտլըգ խապէրլէրի՝ պիր ազ գարըշըգ իտի իսէ տէ, պիր իքի կիւն տիր էնէ սասմիշ խապէրլէրի ալընըյոր։»

—

Մրսըր մալիյէ միւշավիրլիյինէ թային օլունան Մ. Էտկար Վինսընթը եէրինէ ինկիլիզ վ. Հոլանտալը տանիլէր թարաֆընան Մ. Գայար նամ զաթը վէ քիլինթապ օլընտըղընա տաիր թէգքէրլի բէսմիյէլերի էվվէլքի կիւնքի բսսթա իլէ Ցուլունը Ռումիլիյէ մէճլիսինէ վարը օլմուշ տըր։

Մումիլէյհ Մ. Գայարըն Տէրսաատէթէ նէ զէման մուվասէլէթ իտեճէյի հէնուզ մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, մումիլէյհ՝ սէլէֆի Մ. Էտկար Վինսընթի իլէ պէրապէր կէլէճէք տիր։ Մ. Էտկար Վինսընթ՝ մումիլէյհի Ցուլունը Ռումիլիյէ իտարէ մէճլիսինէ թագտիմ էյլէտիքտէն սօնրա Մրսրա ազիմէթլէ մէմուրիյէթինէ միւպաշէրէթ էյլէյէճէք տիր։

—

Կէչէն կիւն բէթրօլ կազը մէսէլէսինին թէտգիգինէ մէմուր օլան գօմիսիօնտան պահա իթտիկիմիզ սրրատա, միւզաքէրէսինէ տէվամ իթմէք իւզրէ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասընը պիր մուրախասա թային վէ իրսալ իթմէսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղընը եազմըշ իտի։ Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, մէրգում մուրախասա նասապ օլունուպ, գօմիսիօնըն չարչէնպիհ կիւնքի իճթիմաղընտա տահ հազրը պուլունմիշ տըր։ Մէկգիւր գօմիսիօն պու կիւն եէնէ իճթիմա իտէճէքմիշ։

—

Ֆրէտրէնպէրգ կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, Պապը Ալի՝ Օսմանը օրտուսընտա պուլունան Ալէման զապթանընն թէղալիուր մրգտաբը իշիւն արզու պէյան իթմիշ օլտուղընտան, իմբէրատօր Կիյեօմ՝ պու արզույա մուվաֆագաթ իթմիշտիր։

—

Ճ. Հ-ը-ֆէն մալիւմաթընա կէօրէ, սէվահիլ իսթիհքեամլարը արգասընտա պուլունարագ հարպ սէֆինէլերինէ մուգապէլէ իտէն նէֆէրլերի բահասընը էյլէմէք իշիւն ախիրէն իսթիրա օլունան Նօրտէնֆիլտ թօրլարընն քիւշիւք չարլըլարը սէֆինէլերին չանագլըղընտա պուլունտրրըլաճաղընտան, Պոզազ իսթիհքեամլարընն պունլարա մուգապէլէ իշիւն տէնիդզէն 40—50 մէթրօ եիւքսէքլիյինտէ պաղը մահալլէրէ թապէալար ինչասը վէ պու թապէալարտան սէֆինէլերին արմալարընա կիւլլէ եէթիշտիրիլմէսի խուսուսը թահրթրէթէքքիւր վէ գարարա ալընմըշ, վէ հաթթա պու եօլտա իսթիհքեամաթ իշիւն Պոզազլարտա մէվգիլէր ինթիսապ օլունմագ իւզրէ իսիշ։

Պունտան պաշգա Գարա տէնիզ իսթիհքեամաթընտաքի հսքի թապէա վէ թօրլարն տախի թէպտիլ օլունմասը թահթը թասավվուրտա իսիշ։

Կազթաի մէզքիւր՝ թիւճճար սէֆինէլերինին ֆուրթունալը հավալարտա թա Պէօյիւքտէրէյէ գատար կիթմէլերի սէֆարէթլերթարաֆընտան թաղէպիտիլմէքտէ օլտրղընը, վէ անճագ էվվէլլերի թաիսկիւտարա գատար թապէալար պուլունտրղը հալտէ շիմտի Մաճար թապէասընտան պու թարաֆա թապէա պուլունմատրղը ճիհէթլէ, թաղէպը մէզքիւրը չայանը գապուլ օլմատրղընը իլավէ իտիյօր։

—

Զէյդէլէ մահալինտէն խուսուսի օլարագ ամիտէքի թէլէկրաֆլար վիրուա էյլէմիշ տիր։

Զէյդվէ 13/25 հոկտ.—Պուրատան պիր չօգ էհալի հիճրէթ իթմէյէ պաշլամըշ տըր։ 60 ֆամիլիա խալգը իդմիրէ ադիմէթ իթմիշլէր տիր։ Պու կիւն (բէնճշէնպիհ) եինէ սրդճա գելդէլէ օրմուշ իսէ տէ, ինան թէլէֆ օլմամըշ տըր։ Եըգընթը ալթընտա գալան ճէսէտլէր ֆէնա ֆէնա գօգմագտա օլտուգլարը հասէպիյէ, պուրատա իդամէթ իթմէք միշքիլ օլուզ, խասմալըգ զուհուրը մէյհուզ տըր։ Իանէ ճէմիյէթի ֆէվզէլատէ իդտամ իտէյօր։

Իզմիր 13|25 հոկտ.—Շիտտէթլի հարէքէթը արզ հլաս օլունը-յոր։ Պու սապահ ալաֆը սաաթ 9 իլէ 10 արասընտա սուզունճա պիր զելզելէ վուգու պուլուսու իսէ տէ, խասարաթը մուճիպ օլմամըշ տըր։ Ըլճատտա աճայիպ պիր ալամէթ միւշահէտէ օլունմագտա օլուպ, մահալը մէզքիւր մատէն սուլարը սրճագ օլտրգլարը հայտէ, եէնիտէն սօսմուշլար տըր։ Զէյմէտէն պիր չօգ փամիրեա խալգը պուրայա մուվասէլէթ իթմէքտէ տիրլէր։

Զէյմէ 13|25 հոկտ. —Մէ-ռ-ի վէ Բ-ռ-ռ նամ Եունան վարօրլարը թաիֆասընն գարայա չըգմասընա մէմուրինը մահալլիյէ թարաֆընտան մուխալէֆէթ պէրտէվամ տըր։ Իզմիրտէն խալը խանէլէր վիրուտ իթմէքտէ տիր։

* * *

Տէրսաատէթ սէֆարէթխանէլէրինտէն պիրիսինէ, Իզմիրտէ եինէ պիր շիտտէթլի զէլզելէ վուգու պուլուպ, շէհրը մէգքիւրընն պիր գբսմը քեամիլէն խարապ օլմուշ տիյէ պիր թէլէկրաֆ վուրուտ իթտիրինէ տաիր էվվէլքի կիւն պիր չայիա զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պունուն ասլ ու էսասը օլմայրպ, իզմիրտէ զելզելէ եիւզունտէն էօյլէ պէշիւք պիր խասարաթ վագը օլմամըշ տըր։

—

Միտիլիտէն իշար օլունտրղընա կէօրէ, Զէյմի զելզելէսի Միտիլիտէ խապէր այնըր այնմապ, ճէզիրէ միւթէասրրքը բէմալ պէյ հազրէթլէրինին թահթրբիյասէթինտէ օլարագ մահալի միւթէպէրանընտան միւրէքքէպ պիր իանէ գօմիսիօնը թէշէքքիլ իթմիշ վէ 2 կիւն զարֆընտա 550 մէճիտիյէ ճէմ իսթիմիշ տիր։

Մահալը աֆէթէ էն էվվէլ Միտիլիտէն կէօտէրիլէն իանէ վիրուտ իթմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ա.ժանս Հավաս գ-ռ-ֆ-ռ-ռ-ը Բ-ռ-ֆընտ-ռ Մ-ռ-դ-ռ-ռը Բ-ռ-ռ-ռ Թ-ռ-ռ-ֆ-ռ տը։

Բարիզ 26 հոկտ.

Մէճլիսը մէպուսանտա սօլթաբաք ֆրրգասընն գըսմը միւնթէհասը (է.քսթրէմ-կօշ) թօնքին մէսէլէսի հագգընտա կէչճէճ բազար էրթէսի կիւնիւ պիր սիւվալ իյրատ իսէճէճ տիր։

Իսքէնտէրիյէ 26 հոկտ.

Պու կիւն պուրատա գօլէրատան 7 քիշի վէֆաթ իթմիշ տիր։

Սօֆիա 26 հոկտ.

Հարպկիյէ նազրը վէքիլի Ռուսիալը միրալայ Բէօտիկէր՝ բրէնս Ալէքսանտրը թալէպի իւզերինէ ի.թիֆասընը վերմիշ տիր։

Բէզալիք բրէնսը մուշարէյէ՝ մայէթինտէ պուլունան Ռուս զապթանընը քէնտի հիւքիւմէթլերինին չիտտէթ ու հիտտէթինէ ուզրաթմագ իսթէմէտիկինտէն, անլերին տախի քեաֆիֆէսինէ եօլ վերմիշտիր։

Ա.ժանս Բիւթէրն Վ-ռ-էլ Մ. Ինկ-լ-ռ-ռ Բ-ռ-ֆընտ-ռ Մ-ռ-դ-ռ-ռը Բ-ռ-ռ-ռ Թ-ռ-ռ-ֆ-ռ տը։

Լօնտրա 26 հոկտ.

Պու սապահ Տէյլի Նիւ-ս տէյօր քի, Ֆրանսա հիւքիւմէթինին՝ Մ. Շավա 1000 լիրա թաղմինաթ վերիպ, մումիլէյհէ պիր տէ պէհանը թէէսսիւֆ իթմէք թէքլիֆինի ինկիլթէրրա գապտնէթօսը գապուլ իթմիշ տիր։

Վիէննա 26 հոկտ.

Հաշմէթլու իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազրէթլէրի՝ տիւնքի կիւն Ա.սթրիա-Մաճարիսթան հէյէթը մէպուսէյէրինին իքի ըէիսլէրինի գապուլ իթտիյի սըրատա, Պոսնա վէ Հէրսէքքտէքի իշղալ ասքիրինին մրգտարը կէչէճէք 1884 սէնէսինտէ թէնզիլ օլունճաղընը պէհան իթմիշտիր։

ՏԱՅԻԼԻՅԷ

Կէչէճէք բազար էրթէսի կիւնիւ սիւնէթ տիւրիւնէրի իճրա օլունճաղ օլան Շահզատէ-կեան հազարաթէ՝ զաթը Շահ-նէէին մախտումլարը Մէհմէտ Սէլիմ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ, պիրատերը հազրէթը Բատիշահի Պիւրհանէտտին էֆէնտի հազրէթ-լերինին մախտումը Իպրահիմ Թէվֆիգ էֆէնտի հազրէթլէրի, վէ մէրհում Սուլթան Ազիզ խան հազրէթլէրինին մախ-տումլարընտան Մէճիտ վէ Շէվ-քէթ վէ Սէյիֆէտտին վէ Մէհմէտ Զիյաէտտին էֆէնտիլէր հազարաթը տըր։

Իշպու սիւնէթ տիւրիւնիւ իշիւն հուզուրը իգթիզա իտէն զէվաթը քիրամըն եէվմը մէգքիւրտէ Մապէյնը Հիւմայունտա տուրէի մախսուսէյէ ադիմէթ իթմէլերի իշիւն քէնտիլէրինէ թէզքէրէլէր թասմիր վէ իրսալ պույրուլմուշ օլտուղու կիպի, պու միւնասէպէթլէ մուսիգի Շահանէտէն տախի իւշ թագրմ թէրթիպ օլունմուշ տըր։

Ցուգարա խսամ չօճուգլարը-նըն իճրաի սիւնէթլէրի իշիւն թախսիս պուլրլան մահալլէրտէ տախի հէր կէօնա հազըրլըգ կէօ-րիլմէքտէ տիր։ Իշպու սիւնէթ տիւրիւնիւ իշիւն լազըմ կէլէն մէ-սարիֆ ճէպը Հիւմայունտան թէսվիյէ պույրուլտաճաղը վէ պունուն 20000 լիրա մրգտարընտա օլաճաղը իշիտիմիշ տիր։

—Իթալիա տէվլէթի՝ Տէրսաատէթ սէֆիրի գօնթ Գօրթինին մուաշրնա յուլիա պիրինտէն իթիպարէն 20։000 ֆրանգ զամմ իլէ, մուաշը մէգքիւրը սէնէվի 100 000 ֆրանգա իպլաղ էյլէմիշ տիր։

—Էվգաֆ վէ Ատոլֆէ վէ Մալիյէ նազրրլարը բաշալար վէ Բուսուսմաթէմինի էֆ. Հաղարաթլյամ-լիյէ էրքանընտան պաղը զէվաթ-տան միւրէքքէպ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ պիր գօմիսիօն խի-գատ իտէրէք, ադզամա գատար միւգաքերէտէ պուլունմուշ տըր։

—Ճէպկլը Լիսյոն միւթէասրրքը սատրգ Բիւսթէմ բաշա հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ մուվասէլէթինի միւթէագրպ Պապը Ալիյէ ադիմէթ իտէրէք։ Սասարազամ՝ վէ Տախիլիյէ վէ խարիճիյէ նազրը բաշալար հազարաթը իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Բումանիա էլչիսի Մ. Մավրօկէնի՝ եարընքի բազար կիւնիւ զամը հազրէթը Շէհրիյարինին հուզուրընա գապուլ օլունճաղ տըր։

—Պիւտժէ գօմիսիօնը՝ Սատրազամ Սաիտ բաշա հազրէթլէրինին բիյասէթի թահթընտա օլաքագ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ իճթիմա էյլէմիշ տիր։

—Էվվէլքի կիւն Ավսթրիա-Մաճարիսթան սէֆիրի Պարօն տրգաբիս՝ Պապը Ալիյէ պիլազիմէ, Տախիլիյէ նազրը Լոհեմ բաշա հազրէթլէրի իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

—Մոնթենեգրօյի Մբըբրտան ալտրը խուսուսի թէլէկրաֆլարա նազարէն, գօլէրա վէֆիյաթը՝ Մբսրը սրհհիյէ գօմիսիօնը թարաֆընտան խապէր վերիլէն մրգտարտէն չօգ գիյատ օլուպ, վէֆիյաթ կէչէն չարչէնպիհ վէ բէնճէնպիհ կիւնլէրի տահա զիյատ արթմըշ տըր։ Դէչէն սայը կիւնիւ Մբսրրտա գօլէրա վուգուաթը 30տան էքսիք օլմամըշ իմիշ։

—Սարրաֆլար քէթխիւտասը Թաշճեան Սարգիս էֆէնտինին՝ պաղը սարրաֆլարը հապա վէ անլէրտէն ճէզան նագտի ախզ իթմիշ օլմագ իտտաասը իլէ Ալթընճը Տարիէի պէյէտիյէ միւտիրի Պլագ պէյ էֆ. հազրէթլէրի ալէյհինէ իդամէի տավա էյլէտիլինի, վէ քէթխիւտաիի մումիլէյհինի մէրճինէ թագտիմ էյլէմիշ օլտրղը խսիտտանընը Պապը Ալիյէ արզ օլունուպ անտէն տախի սիտիյէթի ճիհէթլէ Շուրան Տէվլէթ Մուհաքքէմատ տաիրէսինէ հէվալէ պուրուլաղընը Թ. Հ-ռ-ռ-ի եազըյոր։

—Տէրսաատէթ գուրպինտէ վագը Գարու տաղը գարիէսի էհալիի միւթէպէրէսինէն Սթրաթի չօրպաճը՝ էվվէլքի կիւն սաաթ 12 բատտէլէրինտէ պալըգ ավամադա չըգմըշ լ.քէն, եէտի նէֆէր խրրսըղ՝ մէրգումին խանէսինէ կիրէրէք, 800 լիրա գատար պիր մէպլաղ սիրգաթ իտուպ սավուշմուշլար տըր։

—Սէրասքէր Ղազի Օսման բաշա հազրէթլէրի պու հաֆթա Տէրսաատէթտէ պուլունան սիրահանէլէրլէ պէյիւք գըշլաալը զիյարէթ իտէրէք, պիզզաթ քէնտիսի պապրթանը ֆէնը ասքերի իւզերինէ իմթիհան ու թէքթիշ իթմիշ, վէ լայըգը վէճհէլէ ճէվաղ վերէնլերէ անիտէ թէրքիի բիւթպէ իթտիրմիշ տիր։ Բաշալ միւշարէլէյհ հազրէթլերի՝ նէֆէրաթըն տախի հալ ու ահվալինի վէ թասմիրընը թէֆթիշ ու թէտգիգ իթմիշ, վէ խապէր վերիլէն պիր չօգ սուի իսթիմալաթ վէ էա նիզամընզըգլարը էօնիսնիա ալմիշ տըր։

—Մակեդոնիատան եաղըլարընա կէօրէ, վիլայէթը մէգքիւրէտէ 3 կիւն միւթէմատիէն եաղմուր եաղըպ, խասարաթը ադիմէ զուհուրա կէլմիշ տիր։

Պունտան իքի սէնէ էվվէլ Ալլահվերդիի Ցովսէպ էֆէնտի՝ միւպթէլա օլտուղու իտրար եօլ խասթալըղընտան տօլայը Ցօզթօր Զամզագօ, Ցօզթօր Նաֆիլեան պէյ վէ Ցօզթօր Հէքիմեան թապիպլէր թարաֆընտան թէտավի օլունտուղու էօնատէ, իտիլէն պիր գօնսիլիթասիօնտա եանլըշ իրսաճ եաղըլմըշ։ Վէ պու խուսուս էֆէնտիի մումիլէյհինինէ թէճինէ սէպէպ օլմուշ տիյէ օ վէման պիր չայնա չըգմըշ օլտուղու։ Վէ պունըն իւզերինէ թէրբպալի մումիլէյհիմ իլէ օ բէչէթպը եազան Տօզթօր Հէքիմեանա պատրիէթինէ, վէ տիկէր հէքիմլէր իլէ եճզաճը Մ. Ծանինի ալէյհինտէ Պէյօղլու իսթիֆանէ տարիէսինտէ տավա ուժումի իդամէ օլունմուշ իտուկի գարիուղընմըղընն հէնուզ իսթրընտա պուլունմագ կէրէք տիր։

Պու պապտէ իտիլէն թահգիգաթ նէթիճէսինտէ, Պէյօղլու իսթինթագ տարիէսի՝ էֆէնտիի մումիլէյհինի մէվթինի վերիլէն տէքսիրինտէ թէէսիրինտէ համլ իլէ, մէսուլիյէթինին եաղընը բէչէթպը եազան Տօզթօր Հէքիմեանա պատրիէթինէ, վէ տիկէր հէքիմլէր իլէ եճզաճը Մ. Ծանինին տտէ-մը մէսուլիյէթինէ զարար վերմիշ օլտուղընտան, քէյֆիյէթ Պէյօղլու ճէզա մահքէմէսինէ կէօնտէրիլմիշ իտի։

Օրաճա իճրա իտիլէն թէտգիգաթ, վէ չարչէնպիհ կիւնի տավա վէքիլլերի միւթէհայիրանընտան ատիյէ հուզուզ մէքթէպի գանունը ճէզա մուալիմի խաչէրեան Նազարէթ էֆէնտինին պիր սաաթ պիր չէրեէքքէն զիյատ քէմալը մէհարէթ ու պէլազէթլէ իրսաճ էյլէտիյի միւտաֆտա իւզերինէ, մահքէմէ՝ մումիլէյհ Տօզթօր Հէքիմեանընա տախի թէպրիյի գիմմէթինէ հիւքմ իթմիշ օլտրղընտան, պու հալտէ միւթէվեֆտա մումիլէյհինի ոչ ֆէնտի միւտաֆտա վէ ֆագաթ ինանմագտա օլան չիւսկէ տէքթիր ու թահսին իսիյօրար։

Էզճիմէվ Բէր-Մէ-կաէրէ նամ ինկիլիզ կազէթասը՝ իսիթիրասթր մէզքիւրէ հագգընտա աթիտէքի ֆգրարը եազմըշ տըր։

«Օննիկ Երկանեան նամ պիր Էրմէնի մաքինիսթ՝ մուզիգա քիթասը սահիֆէյէրինի չէվիրմէք իշիւն զայէթ կիւզել թէրթիպ օլունմուշ քիչիւք պիր մաքինա իճատ իթմիշ տիր։ Թարիֆէ նազարէն, մէզքիւր մաքինա՝ բիյանօյարըն նօթա գօնճագ մահալինէ իլավէ օլունըպ, այագ իլէ խաֆիֆճէ պիր տօգանըշլա, մուզիգա չալընմասը գաթ օլունճագսրզրն, քեաղըրը եավաշճաճգ չէվիրմէք տիր։ Մաքինա՝ զարիֆ, մէսարիֆսիզ վէ բիյանօնուն իւզերինտէ տախի եագըշըգլը օլտուղունտան, ինկիլթէրրատա վէ Էվրօբանըն սահր մէվզէքէթլերինտէ մուճիտինէ իմթիյազ պէրթաբարը վերիլմիշ տիր։»

—

ԸՆՏԱՆԻՔ

Մաթպասճը Արամ Ալճեան էֆէնտի Թարաֆընտան նէյր օլունմաղա պաշլայան մէզքիւր Ը-ռ-ռ-ի նամ բիսալէի միւֆիտէնին պու տէֆա Յիւնճի նիւսխէսի տախի մէյտանը ինթիշարէ չըգմըշ օլուպ, միւնտէրիճաթը շունտան իպարէթ պուլունմըշ տըր։

Ազգ.— Բարի մայրեր (չարունակեալ)։— Առտնին տնտեսութիւն։— Ազողջաբանական տեսութիւն։— Ամուսնութիւն։— Ճիպուճիական չարժում։— Հօր տունը։— Կարդա՞։— Հաւաքածոյք։—

(Ռումէ ի չըմէնարֆէրլէրինին վագթը ֆարէքէթլերի հագգընտա սօն սահիֆէմիզտէքի թարիֆայա ճէլբը ղրգդաթ օլունուր։)

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Ֆրանսա բարլամէնթօսու քիւշատրնտու, վէ վիւքէլանըն կէրէք խարիճի վէ կէրէք տախի բօլիթիգասը իւղէրինէ սիւալլէր զուհուրա կէլտիրինտէ, չէտիտ մուսահասալար վուգու պուլաճագ տէյի զանն օլունուէօր։

Ֆագաթ հա՞նկը բարլամէնթօ քիւշատրնտա պէօյլէ օլմամշտը։

Թէէսսիֆ օլունաճագ պիր հալ տըր քի, Ֆրանսա բարլամէնթօսընտա, էքսէր տէֆա վուգու պուլան միւճատէլէր, մէմալիքին մէնաֆիի հագդխինտէն գլատ, մուսահասաա կիրիշէնէրին քէնտի շախսի եախօտ ֆըրդա մէնաֆիի նոգթայի նազարընտան վիւճուտ կէլտիրէրինտէն, միւճատէլէնին չիտտէթի մէմալիքին մէնաֆիինէ չէտիտ մաղարրաթլար, վէ պաղը տէֆա տա մէպուսլար պէյնինտէ տիւէլլալար պիլէ հուսուլէ կէթիրմէքտէ տիրլէր։

Պու միւճատէլէ չիտտէթի սաէսինտէ, Ֆրանսա տախի չօգ տէֆա պէօյիւք ֆիւթուհաթլարա նայիլ օլմամագտա տէյիլ տիր։

Պէօյիւք ֆիւթուհաթլար . . .

Պիր վիւքէլա տէվիրմէք, ա՞զ ֆիւթուհաթ մը տըր։

Թէմէնին իտիլմէյի տիր քի, ճէնապը Հագդ, պու տէֆա օլսուն Ֆրանսայը պէօյէ պիր ֆիւթուհաթտան աֆվ պույուրսուն։

Վիւքէլա Թէպէտիւլէրինէ մայլ եալընըզ Ֆրանսայա տէյիլ իլլա, պիզգաթ Ալէմանիա պիլէ տախիլտէ օլարագ, պիւթիւն տիւնեայա չօգ օթուրմուշ տըր։

Բօլիթիգանըն շու նազիք հալինտէ, վէ խուսուսի իլէ Զինիսթան մէսէլէսինին չիմտիքի բէնկինտէ, Մ. Ֆէրրի գապինէթօսընէն տէվիրլէմէսի բէք տէ էյի պիր չէյ օլմայաճագ տըր։

Վիւքէլա տէվիրէն ֆըրդա, խարիճի բօլիթիգա ճիհէթինտէն մի չիտտէթլէ հիւճում իտեճէք տախիլի բօլիթիգա ճիհէթինտէն մի, պուրասը հէնուզ մալիմ տէյիլ տիր։ Չունքի քէնտիլէրի տախի հէնուզ քէնտի պէյնլէրինտէ պու պայտէ գաթի պիր գարար վերէմէմիշլէր տիր տէնիյօր։

Հիչ պիր գարար վերէմէսէլէր նէ՝ ալէա օլուր իտի . . .

* *

Ֆրանգօ Զին մէսէլէսի, հէնուզ քէնտի սօն ըէնկինի կէսթէրէմէյօր։

Թէէմին օլունաբղընա նէզարէն Սէմանի խմբէրաթօրուն Բարիզ սէֆիրի Մարգի տը ցէնկ, միամքին օլապիլիրի հալտէ պիր խուսուսէթ վուգուրինին էօնիւնիւ ալմագ իչուն էլինտէն կէլէպիլէն հիչ պիր իգտամաթը տիրիզ իթմէյօր։

Միւշարիէյհ հազրէթլէրի հալէա մէքիք կիպի Լօնտրատան Բարիզէ, վէ Բարիզտէն Լօնտրայա գօշուշմագտա, վէ սուլհէն Թէսվիյէ Թարաֆընը իլթիզամ իտէն ինկիլիզ վիւքէլասընտան վէ Լօնտրատաքի Ֆրանսա սէֆիրինտէն միւմքին մերթէպէ ազ եիրագլանմագ իչուն, Բարիզտէն գլատէ Լօնտրատա վագթ կէչիրմէքտէ տիր։

Կէօրիւնիւշտէ Զին սէֆիրէնին, Ֆրանսատա պիր վիւքէլա Թէպէտիւլինտէն պէօյիւք իւմիտլէրի պուլունմագտա տըր։

Մատակասգար սէֆէրի կիպի, Թօնքին սէֆէրի տախի, չիմտիքի Ֆրանսա վիւքէլասընըն էսէրի իտի։

Իհթիմալ տըր քի պու վիւքէլա տէվրիլիպ եէրինէ տիկէր պիր վիւքէլա կէլտիրինտէ, եա Թօնքին սէֆէրինէ պիր խիթամ վերիր, եախօտ արատան չօգ վագթ միւրուր իտիպ, իչէ պիր սօուգլըգ կէլիր։ Վէ Զինիսթան հուտտուտու եագընալարընտա հալը հալը պագը գալարագ, Եանի Ֆըրանսըզլար ասլը Զին հուտտուրընա եանաշմաեարագ, մէսէլէ քէնտի քէնտինէ գարանմըշ օլըր։

Տիկէր Թարաֆտան, Մ. Ֆէրրի գապինէթօսու տախի, Թօնքին սէֆէրինի իլէրու կէօթիւրիպ մագսէտինէ վասըլ օլմագ իչուն, բարլամէնթօտա վուգու պուլաճագ միճճէտէլէնին նէթիճէսինէ, վէ քէնտի պագասընը Թէէմինինէ պագաճագ տըր։

Շիմտիքի հալտէ զաթէն եագմուրլար պասմըշ օլտուղունտան, Թօնքինտէ մուամէլաթը հարպիյէյէ չօգլուգ մէյտան պուլունմամագտա տըր։ Ֆագաթ Ֆրանսըզ գապինէթօսու, վիւքէլա տէվիրէն ֆրգայա գարշը քէնտի մէվգըսընը մուհաֆազա իտիպ պագասընը Թէէմին իյլէտիրինտէ, օլ վագթ, Թօնքին սէֆիրի Ֆրանսա էհալիսի Թարաֆընտան գապուլ վէ Թաստիգ գըլընմըշ օլաճաղընտան, Թապիաթըյլա Զին իլէ տէ մուհարեպէյէ կիրիշիլմէք իհթիմալի իւզրէ լազըմ կէլէն մէսարիֆաթ բարլամէնթօտան Թալեպ օլունաճագ, վէ Ֆրանսըզ օրտուսունուն, Թա Զին հուտտուտունա գատար Թէքմիլ Թօնքինի զապթ իյլէմէք իւզրէ հարէքէթ իթմէսինէ էմր վերիլէճէք տիր։

Լյոլէ պիր հալ վուգուրինտէ, Թօնքինին Զին իլէ պիրլէշէն հուտտուտտա մէվճուտ պուլունան Զին օրտուսունա տախի, եա օլանը գապուլ իտիպ կէրի չէքիլմէքտէն վէ տապըլմագտան, եա եօգսա, պէհէմէհալ Ֆրանսըզ սինկիլէրի իլէ չաթըշմագտան պաշգա պիր Թարիք գալամագ։

Իմտի Զին մէսէլէսինին եա սուլհէն վէ եախօտ հարպէն հալը օլընճաճաղընա գաթէն պիր հիւքմ վերէպիլմէք իչուն, Ֆրանսա բարլամէնթօսընտա վուգու պուլաճագ միճճատէլէնին նէթիճէսինէ պէքլէմէքտէն պաշգա չարէ եօգ տըր։

Շիմտիյէ տէկին Ֆրանսըզլարա գարշը գօյմագ իսթէյիպ մուհարեպէ իտէն Գարա պայրագ գապիէսի քեամիլէն մաղլուպ օլըպ, եա տաղըմըշ վէ եախօտ Զին հուտտուտընա տօղրու Թա կէրիյէ չէքիլմիշ տիր։ Վէ պունըրընը եէնիտէն չէտիտ պիր մուգավէմէթ իթմէք իսթէյէճէքլէրի բէք տէ իհթիմալտէն կէօրիւնմէյօր։ Վէ Թօնքինին տախի հէման ասլը Աննամիմբէրաթօրլուղու կիպի քեամիլէն Ֆրանսըզլարըն հիւքմիւնէ կէչմէսինէ, Զինլիլէրտէն պաշգա պիր էնկէլ կէօրիւնմէյօր։

Զաթէն Գարա պայրագլարըն, եա գօրգուլարընտան եա ավանտրգլարընտան, Ֆըրանսըզլարըն Թարաֆընա կէչմէյէ մայիլ պուլունտրգլարը տա սէօյլէնիյօր։

Շիմտիքի հալտէ, իչէն գապա հալի շու տուր։

Զին իմբէրաթօրլուղու, Ֆրանսըզլարը, Թէքմիլ ասըլ Աննամ մէմալիքինի զապթ իթմէլէրինէ բուի բիզա կէօսթէրիյօր։ Ֆագաթ անըն Զինէ պիթիչիք օլան Թօնքին էեալէթինի տէ եա քէնտիսի զապթ իթմէք իսթէյօր, եա եօգսա, Ֆրանսանըն եէտինտէ գալաճագ մէմալիք իլէ Զին մէմալիքինին արա եէրինտէ պիր սէտտ մագամընտա պուլունմագ իւզրէ, անըն պիթարաֆ պիր հալտէ պըրագըլմասընը Թալեպ իտէյօր։

* *

Ֆրանգօ Սպանիա վուգուաթը տախի Թէսքին օլտու։

Տայմա Ֆրանսանըն պաշընա պիր պէյա օլմուշ օլան Բարիզ սեագ Թագըմը, տարպը մէսէլ հիւքմինէ կէչմիշ օլան Ֆրանսըզ միւսաֆիրբէրվէրլիյի չէօհրէթինի տէ սեագընըն ալթընա ալըպ չընճաղընտան, վէ Սպանիա գրալը հազրէթլէրինէ էն պայագը հագարէթլէրէ ճիւրաթ իյլէտիրինտէ, Ֆրանսատան ինճինմէմիշ գալան էն սօն պիր տօսթ վէ գօմշու միլլէթի տախի քէնտինէ տիւշմէն կյլէմէյէ գալգըշմըշընը ֆիքրինէ պիրլէ կէթիրմէքտէ իտի։

Ֆագաթ գրալ Ալֆոնս հազրէթլէրինին թէէհյիւրէ չայան ալիճէնապընը, վէ ազ օլուսան հարպիյէ նազընընտան մատտա թէքմիլ Ֆրանսըզ վիւքէլասընը վէ բէյիսի ճիւմհուր Մ. Կրէվի հազրէթլէրինին վաթանբէրվէրանէ զայրէթլէրի վէ Թարգիյէ վերմէլէրի տայէսինտէ, հիչ տէյլ իսէ բէք թէէսսիֆէ չաեան պիր սուգլուղուն (տէմէյէլիմ տիւշմէնլիյին) էօնիւ ալընը։

Ֆրանսա էհալիսի տէ, կազէթալարը տա, բարլամէնթօսու տա, վէ հաթթա վիւքէլալարը պիլէ, ազըլ իրտիրիլմէյէն պիր թագըմ մանօվրալար իլէ, պիւթիւն Լվրօբա տէվլէթլէրինի վէ էհալիլէրինի քէնտիլէրինտէն սուԹմագ իչուն, գուսուր պիր չէյ պրագմամըշլար իտի։

Վէ էն զիյատէ թէէսսիֆ վէ թէաճճիւպէ չաեան եէրի շուրասը տըր քի, քէնտի պէօյիւք խասիմլէրինէ գարշը պիւթիւն զօմշու տէվլէթ վէ էհալիլէրին հիւսնիւ թէվֆիճիւ, տօսթլուգ վէ իթթիֆագլարընա միճհաճ պուլունտուգարը պիր սըրատտա պու թարիդի թոթմագտա իտիլէր։

Ֆագաթ Սպանիա գրալը հազրէթլէրի ալէյհինտէ վուգու պուլան պաեաղը հագարէթ քեաֆֆէսինի տէ պասթըրտը տիսէք ճայիղ տըր։

Բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրի իչին պիր գոյրուգլու եըլտըզ տահա տօղտու։

Միւշարէյէհ հազրէթլէրի իսթէտիկի տագրգատա Ֆրանսաեը Ալէմանիայա գարշը մուհարեպէյէ մէճպուր գըլմագ, վէ եախօտ տիկէր պիր սուրէթլէ Ֆրանսանըն պաշընը պիր պէյայա սօղմագ իչուն, Բարիզ չէհրինին ալագ թագըմընը թահրիգ իյլէեէճէք պիր ատի մանօվրա իլէ տէ քէնտի մագսէտինէ վասըլ օլաճաղընա, արթըգ պիւսպիւթիւն էմին պուլունմուշ օլմալը տըր։

* *

Թէքքա՞ըէն գօյէրա . . .

Իսքէնտէրիյէտէ վէ Բամէտ ճիվարլարընտա եէնիտէն պիր թագըմ գօյէրա վուգուաթլարը պուհուրա կէլմիշ օլմասը, չօգլարընը թէքքարէն տիւչարը էնտիչէ օլմալարընա վէ Մըսըրտա միւթէմէքքին էվրօբալըլարընը պիր տէֆա տահա մալէրինի միլլէթլէրինի պըրագըգ եալընըզ ճանլարընը ալըպ գաչմալարընա սէպէպ օլմուշ տըր։

Վագաա եվվէլքինին տէվամը մագամընտա պուլունան պու իքինճի զուհուրաթը չօգլուգ գօրգուլաճագ պիր թապիաթը պուլունմամագտա իսէ տէ, զաթը հազրէթը Բաթիշահիլէրի Թարաֆընտան իրատէ պույրըլան էվամիրի Սէնիյէ միւճիպլինճէ, իտարէյի սըհհիյէմիզ Թարաֆընտան էլէ ալընան վէ ալընաճագ թէտապիրը մէնիյէ նէ գատար մէտհ իտիրսէ ազ տըր։

Լն թէէսսիրլի, էն գաթի, վէ էն զիյատէ մէտհէ չաեան թէտապիր, պիր թէհրիքէնին թա էվվէլինտէ վէ էն ազ գօրգուլաճագ վագթինտէ էլէ ալընան թէտապիր տիր։

Լն սատրգ պէքճի, ուեանրգլըգ տըր։

Պու իբրինճի զուհուրաթըն սէպէպլէրի ջուլնար իմիշլէր։

Իսքէնտէրիյէ իլէ Բամէտ պէյնինտէ քիւֆիւք պիր քէօյ պուլունուեօր։

Պու քիւֆիւք քէօյիւն բէք եագընընտա տա պիր թագըմ մէզարլըգլար վար իմիշ քի, գօյէրանըն չիտտէթլի վագթինտէ թապիթիյլէ մէղքիւր մէզարլըգլարա բէք չօգ թաղէ էօրիւլէր կէօմիւլմիշ, վէ օ վագրթլար տախի բիմայէթ օլունտուղու կիպի մէզարլար տա տէրին գազրմամըշլար իտի։

Սօն կիունլէրտէ օ թարաֆլարա եադան չէտիտ եաղմուրլարընը սուեու, եվվէլքի գօյէրա էօրիւլէրինի երգատրգատան սօնրա, մէղքիւր մէզարլարատան թաշըգ ճիվարտա պուլունան քիւֆիւք պիր զանալա տէօքիւմիշլէր։ Մէղքիւր քէօյիւն էհալիսի տէ, ճինէ էվվէլքի կիպի պու զանալրն սուեունու իյմէեէ տէվամ իթմիշլէր։

Իշթէ շիմտիքի գօյէրա բաթլաղը տախի պու քէօյտէն ուճ վերմիշ իմիշ։

Ցիւնեատա սէպէպսիզ պիր շէյ օլմազ։

Վէ էկէր պու եէնի գուհուրաթըն սէպէպի տէ, սահիհէն պու խէ։ բէք ազլէ եագըն պիր շէյ օլտուղը ինքնար օլունմազ։

Էվվէլքի գօյէրա տա բէք պահալը պիր թէճրիպէ էտինմիշ օլան Մըսրը մէմուրինինին վէ աթըպասընըն, մագարրաթ ֆիլիգինի պասթըրմասա, վէ անընը քէօրլէնիպ եէնիտէն պիր աղաճ օլմասընա մէյտան վերմէմէյէ էզճան ու տիլ չալըշըպ զայրէթ իտեճէքլէրինէ տախի չիւպհէ իթմէք ճայիղ տէյիլ տիր։

Անճագ գաբումուղուսընը գաբամարդ սայիր հէր միւլահազաթատան էվվէլա տըր։

Պիզ զաթէն Բրօթէքչընխթ օլտուղումուզու ասլա չէքինմէքսիզին պէյտան էյլէմիշ իտիք։ Ֆագաթ պու գօյէրա մատտէսինէ կէլինճէ, Ֆրի Թրէյտին սէօղուենիա պիլէ իչինմէյէ մէյեալ պուլունմամաեը։

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՄԱՑՈՏ ԵՒ ԴԱՏԱՌՆՆՈՒԹԻՒՆ

(ԱՌ ՏԻԿԻՆ Ա. Գ.)

Կնոջ բարոյական հանգամանքը.

(Տէ՛ռ-Ռ-Ի-Գ-Ն դէվ՝)

Գ.— Կըսեն թէ կանայք անկարող են գործոց՝ վասն զի ֆիզիքապէս տկար են ու կարի վախկոտ։— Բայց այդ տկարութիւնը, այդ փափկութիւնը առաւել մեղկութեան, սովորութեան է արդիւնք՝ քան թէ բնութեան։ Վասն զի եթէ բնական լինէր այդ, ամենուրեք կանայք նոյնը պիտի լինէին։ «Կինն զանազան երևոյթ։ «ներու ներքև հակապատկերներ «կը ներկայացնէ։» Ինչո՞ւ գիւղացի կիներն այնքան ուժեղ, այնքան յոգեանդամ են և կը վայելեն առողջութիւն՝ որ կարէ նախանձելի լինել շատ քաղաքացի երիտասարդաց։ Վասն զի չարքաշ կեանք կը վարեն։ Ամեն բան վարժութեան արդիւնքն է և սովորութիւնն իսկ է երկրորդ բընութիւն։ Վարժութիւնն, բնութեան օրինաց համեմատ հագուելու, օդ առնելու, աշխատելու սովորութիւնն տուած են գիւղացոց այդ կրաւի կազմուածք և կրնան տալ նաև ամեն կանանց։ Անիրաւ է ուրեմն Միշլէ երբ կըսէ թէ «կանանց կեանքն երկարաւոր հիւանդութիւն մ՚է» և կը յորդորէ զայն վարուիլ կնոջ հետ իբր հիւանդոտ, փափուկ արարածի հետ։ Ո՛չ, այդ գթութիւնն կ՚անպատուէ զկին։ Ինչո՞ւ նա լինի միշտ հիւանդոտ։ Մեղկութիւնն, տգիտութիւնը, սովորութիւնը, նախապաշարմունքներն՝ իր հիւանդութիւններն՝ որոցմէ պէտք է բուժել զինքն։

Դ.—Կըսեն թէ ինչպէս կրնան կանայք արտաքին գործոց պարապիլ, մինչդեռ բնութենէն իրենց տրուած է տան ներքին գործոց կառավարութիւնը, գաւակաց հոգն։— Բայց կը հարցընեմ, մօր և մարմնով զարգացեալ մի կին՝ որքան ժամանակ կը կարծէք որ դնէ առտնին գործոց կարգադրութեան համար։ Ո՛չ ապաքէն խելքն է որ կը կառավարէ ամեն ինչ, և ձեռքն կը հնազանդի մեքենավարժութեամբ որ սովորութեամբ կ՚ստացուի։ Ապա ուրեմն կիրթ միտքն առաւելութիւն իսկ պիտի ունենար այս մասին։ Բայց ասա մեզ կը ներկայանայ մի կանխակալ կարծիք՝ որ կը տիրէ արանց մինչև իսկ ամենէն լուսամիտներուն մէջ՝ այն է թէ բարձրաստուն կինն կ՚արհամարհէ առտնին խոնարհ զբաղմունքն և կամ անընդունակ կը լինի նոցա։

Որքան անիրաւ է այս գաղափար՝ զոր ստեղծած է նախանձն և տգիտութիւնն։ Դարձեալ՝ կանայք ունին պարագայ առիթ իրենց առտնին զբաղումներն կատարելէ յետոյ, ԵՐԻ ԵՐԷ։ ։։ Գալով զաւակաց դաստիարակութեան, մա՞յրերն են՝ որ զանոնք կը դաստիարակեն տան մէջ։—

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳՐԶ

(ՄԻ-ԼԼԻԿ) ԷՄԻԼ ԲԻՇՈՒՐԿ

ԼԱ·

ԲԵԱՂԸՏԼԱՐ

(1831 Վ-ԳԷՐՄԱՆ ԴԷՐ-Մ)

Պու մէքթուպըն միւնաէրիճաթը պէր վէճհը աթի տիր։

«Շէվրինեի 20 յունիս 1850

«Միւսիւ,

«Պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ վուգու պուլուպ, պէնի բէք գկյատէ միւթաղրապը քէսէր իթտի։

«Սիգի քէնտի էվլատը կիպի սէվմէքտէ օլան զավալը Մարիան Սիւսը «գատան՝ պու սապահ վէֆաթ իթտի։ բահմէթ օլսուն ճանընա։

«Պիլմէմ քի պուլընտրընը մէմլէքէթ Շէվրինեիէն ուզա՞գ մը տըր, «լաքին տէրհալ սիգ մէքթուպ եազըյորում գի, էկէր պուլունապիլիրսէնիզ, «եարբն վուգու պուլաճագ օլան ճէնազէ պայրնա կէլէսինիզ։ Մարիան հէր «քէսին սէվիլիւսի օլտրընընտան, ճէնազէտէ չօգ ատատ պուլունաճագ տըր։

«Սիգ Շէվրինեիէն չըգտրընընդտա, մէրգուսմէ գատան ֆէնա խասթա «իտի։ կիտէրէք աղրրլուշտը վէ նիհայէթ պաշ գուրթարտամտը։

«Պու գատան չօգ եաշամայաճաղընը հըսա իտէրէք, պիր գաշ կիւն ազ «ատմ սիգ պիր մէքթուպ եազտը, վէ քէնտիսինէ տուշ օլան ֆէլաքէթին վու «գուրընատա անը սիգ կէօնտէրմէքլիկիմի թավսիյէ իտէրէք, մէքթուպը պանա «թէսլիմ իթտի։

«Պիչարէ Մարիանըն մէքթուպըյլա պէրապէր պէնիմ տէ մէքթուպրմը «ալաղ իտէճէքսինիզ։

«Սիգէ եազմաճագ պաշգա պիր շէյիմ եօք տըր։ Մարիանը կէօմէք իչուն մէրգուսմէնին իքի զըզ եէկենլէրի վիւրուտ իթտիլէր։ Խանէմիզ խալգը «սըհհէթ ու ափկէթ իւզրէ տիր, արզու իտէրիմ քի սիզ տէ սըհհէթ «իւզրէ օլասընըզ։

«Պիլմէմ քի եազմըը օգուսալիմիմինիզ։ լաքին խիւլասը գալտիմ «պազընըզ վէ պէնիմ ֆէնա եազմա տիզգաթ իթմէյինիզ։

«Ճարկէնիզ

«Վ.ԻՕԼԷ գատան։»

—Պու մէքթուպ հագիգաթէն դօր օգունըյօր, տէտի Խոսան քէնտի քէնտինէ, վէ պիլմէմ քի էյիճէ անլայսալիմի մի։ Լաքին հէր նէ տէ օլսա, պու մէքթուպ՝ բէտէրիմին Շէվրինեիսէ իգամէթ իսէն Մարիան Սիւսը նամընաա պիր էհլի ըզ գատան Թարաֆընտան պէօյիւրիլիր օլաղընտան պաշգա պանա հիչ պիր շէյ էօյրէթմէմէք տիր։

Գէլբի տէ էլեէմ պէր հայաթ օլմայան մէրգուսմէ Վիոլէ գատան՝ էյի պիր գարը իտի։

Շիմտի Մարիանըն մէքթուպընա պագալըմ։

Խոսան անը տա աշըպ աղըր աղըր օգուսմաղա պաշլատը։

Մէքթուպը մէգքիւրը միհթէվիթաթը չունատան իտարէթ իտի։

«Սէվգիլիս էվլատըմ,

«Պէն քէնտիմի էյի կէօրմէյօրըմ, վէ արթըգ չօգ եաշամայաճագընը տու «յուրրըմ։ Լաքին չօգ ատ ֆա պէնատէն իսթէտիին մալիսմաթը տանա վէր «մէքտիկին էսլէք իսթէմէմ։ մալիսմաթը մէղքիւրէ ասպէսինէ պէքի պիր «վկաեն բէտէրինին իսմինի պուլասիլիրսին։ Եանընմատա պուլունմատընընը կի «սլի, եազընատա տա ավէթինէ իւմիտիմ օլմասընընտան, տանա մէքթուպ «եազմատընը գարար վէրտիմ։ Լաքին տանա վէսմէտ վերմէք վէ եօշունընը «նընը հուզուրաթինը հարամ իթմէք իսթէմէտիկիմատէն, էօյլէ պիր թէրթիպ «գուրմուշըմ տըր քի, մէքթուպլարմը՝ սէն Շէվրինեիսէ ատէթ իթմէպտէն էվ «վէլ էկէր էօյիւրսէմ ախազ ու գապալ իտէճէքսին։

«Պէն չօգ պիր էյ պիլմէմ, Խոսանճընընը, լաքին հէր նէ քի պիլիրսէմ «սանա սէօյլեյէճէյիմ։ Սէնին սիւվալէրինէ տայտա ճէվապ վերմէք իսթէմէ «տիկիմէ աֆվ իտէրսին։ սիւբիթ իթմէյին վատ իթմէյին։ Մամաֆիսի «գայլընընը թալեպ իթմէք իչուն մահքէմէ քեամթիսինին իսմինի սանա թա «նընթ տրրմագլընըմ լազմ կէլտիրինէն, քէնտի քէնտիմէ սէնին հէր էյի «պիլմէն էյի օլուր տէտիմ։

«Պունատան եէրմի սէնէ էվվէլ, օգոստոսըն 20ինճի կիւնիւ ժէրմէն նա «մընատա պիր ատամ պիրատէն պիրէ Շէվրինեիսէ էվմէկ կէլտի։ Բարիպամ «խրամէթքէարլրգատա իքէն մէրգուսմը օրատա թանրատմ։ հաթթա տիչիւ «նիմատ տէ պուլունտը, գիրա չօճուգլըղընատա գօճամընն արգատատը իմիշ։

«Սկսահ պիր գաբամ իչինտէ պիր էյ ատմըշ, էլինտէ թուրմագտա ի «տի։ Դարամընն իչինտէքի սէն իտին, Խոսան։ Զամանը չօճո՛ւգ, պէ քի հէ «նուզ սէքիզ կիւնլիք պիլէ եօք իտին։

«Մ. ժէրմէն պանա չէօյլէ սէօյլէտի։— Մատա՞մ, գօճանըզ կէչէն սէնէ «էօլտիս, սիզ Ֆուգարատրընը վէ էվլատրընը տա եօք տըր։ Սիզէ հէմ պու «չօճուղը վէ հէմ տէ սերվէթ կէթիրտիմ։ Պու պիչարէ եավրուճընը պա «զըզ պէօյիւթմէյի տէրէօճատ իթմէք իսթէրմիսինիզ։

«Սէնի գուճաղըմա տլրտրմ, տիպլէրիսին իւզէրինատ օթուրթտրմ, վէ սէ «նի էօրիւպ օխչատրգտան սօնրա, «էվվէթ» ճէվապրնը վերտիմ։— Տիմէք «սիզէ կիւվէնէրէք Շէվրինեիսէ կէլտիկիմատ հագը իսիրմ, տէտի պանա Մ. «ժէրմէն։ —Արթըգ օրատընը սիզ պիլիրսինիզ, ճէվապ վերտիմ մէրգուսա։ «—Օ գէման պիր չօգ սիւվալէր խրատ իթտին Մ. ժէրմէն մահգուն մահգուն «պայրնը տալայատրագ տէտի։ —Պանա օրմանընզ պոչ չէյ տիր, պէն սիզ պիր «չէյ ա՞յլէյէմմ։ զավալը չօճուգընն տօղուշը պիր պէտապտթը ազ տըր։ Նէ «բէտէր վէ նէ տէ վալիտէսինի թանըյատայաճագ տըր։ Սիզ պանը վաֆ «թիկ իթտիրիսզ, իսմինի Խոսան գօյաճագսընը։

«Պէն սէնին գայէթ էյի պէզտէն եարընընը գուճագլարընա վէ կիւգէլ «տանթէլալը բիւչիճէք գօյճագլարընա պագըզ տուրմագտա իսիմ։

«—Անատը պապատը զէնկին մի տիր, սիւվալ իթտիմ Մ. ժէրմէնէ։

«—Էվվէթ, բէք զէնկին տիրէր։ լաքին թէքրար տէրիմ քի, սիզ հէր «պիր չէյէ ակեահ օլմայատագ պընընզ։ պունատան մատատա սիզէ նա՞տրլ վէ «քիմին եէտիլէ կէլտիկինի տէ չօճուղա տալա սէօյլէմէյի պանա վատ իտ «տէճէքսինիզ։

«Պու վատը քէնտիսինէ իթտիմ, պէքի տէ պիր ազ սիւրինմէյէրէք։

«—Նիմատ, տէվամ իթտի Մ. ժէրմէն միւքեալէյէսինէ, պու իչի սիգէ «պիր խայրը թարդատ թէսվիյէ իթտիմ։ Հէր այ սիմէզ Ֆրանզ ալամագ «սընընը։ պու ազամ պէն տիզտէն այրըմատատան էվվէլ սիգէ իւք այրը «թէսլիմ իտեճէյիմ, վէ էկէր չօճուգ էօլսէ պիլէ, սիզ էօմրիւնիզին նիհայէ «թինէ գատատ այլընընգը սուրէթը մունթազամէտէ ախզ իթմէքտէ տէվամ «իտեճէքսինիզ։

(Տ-Վ-Գ)

լա՛ւ, ահա՛ մի գործ մեծ ու վըսեմ, ամենաշահաւոր՝ որ տոկոսիւք պիտի վճարուի ապագային մէջ։ Ի՞նչ հարկ է ասկէ դուրս գործ փնտռել։ Որ գործ է աւելի մեծ, աւելի բարձր, աւելի օգտակար մարդկութեան բարւոյն՝ քան գործն դասախօսակ— մօր, միայն թէ սա արժանապէս պարտաստուած լինի յարդ պաշտօնուիսկ եթէ, ինչպէս ընդհանրապէս, իւր գաւակներն ի վարժարան ղրկէ, կինն՝ իւր տանտին գործերն կարգադրելէ յետոյ իսկ՝ կընայ մինչև մի ատենան, և մանաւանդ ուղղութեանց շնորհիւ՝ արտաքին գործոց մէջ մտնել։ Եթէ ուզէ։ Զե՛մ խօսիր սակայն կանանց վերայ՝ որ գաւակ չունին, և կամ՝ ամուսնացեալ չեն։

Ե։—կը կարծեն թէ՝ կինն իւր հանգստ չրջանակէն երկելով և առնական գործոց խառնուելով՝ պիտի կորստանէր իւր սեռին յատուկ շնորհներն, գեղն ու փայլն։— Լա՛ւ, հա՞րկ է ուրեմն օգտակարն գոհել հաճոյականին, աւելականն՝ վաղանցուկին ու երջանկութիւնն՝ ստուերին։ Ի՞նչ օգուտ ունին շնորհներ՝ որ իւր երջանկութեան չծառայեն յաճախ։ և որք, աւա՛ղ, այնքան կանախ կ՝անհետին։

Զ։—Կրսեն նաև թէ՝ մէջ իսկ։ արքա։ գործունեայ ու փարթամ։ այնքան դժուարութիւն կը կրեմք գործ գտնելու մասին, և կանայք անվարժ ու անփորձ, ուր պիտի գտնեն գործելու ասպարէզ։ մանաւանդ՝ եթէ յանդուգն իսկ գանել՝ արգելք պիտի լինին կանանց գործելու միջոցներուն։ աշխատողներն եթէ չատանան, աշխատութեան միջոցներն պիտի նուազին, և գործ չպիտի գտնուի ամենուն համար։— Սըխա՛լ։ երկոյս սխա՛լ է այդ կարծիքն։ Ինչ։ Նորահնար մեքենաներն՝ զորս աշխատող կընամք համարել։ պակսեցուցած են թիւն աշխատաւորաց։ թէ կրկնապատկած են դայնս։ Որքա՛ն աճի թիւրն աշխատողաց։ այնքան պիտի ընդարձակուի գործոց ասպարէզն։ Նորանոր շահագործութեան դռներ պիտի բացուին, նոր գիւտեր։ նոր հնարքներ պիտի լինին։ ճարտարութիւնն, հանճարն շահու ոչ—ծանօթ ապրիւրներ պիտի ստեղծէ։ Դրամաղլուխն կամ հարստութիւնն այլ ևս անգործ չպիտի ննջէ տեղ։ տեղ։ այլ պիտի շրջաբերի։ պիտի գործէ և գործել պիտի տայ։ Նոր ասպարէզներ պիտի բացուին գործունէութեան։ կորոյսի և տաղանդներու առՁև։ Թէև։ իսկզբան։ չատ զեղծմունք կարեն տեսնել ունենալ։ բայց վերջապէս կանանց աշխատակցութիւնն մեծ օգնութիւն պիտի ընծայէ յառաջդիմութեան գործոյն։

Կանայք անկարող չեն գործելու։ սակայն արանց մի մասը ունի։ այս կէտին վերայ։ մի զգացում ոչ-խոստովանելի։ . . . . նախանձ։ Ի՞նչ զգացում էր այն՝ որ։ դեռ երէկ։ դրդեց խաւարի երկու փաստաբաններն՝ թողու մեկնելու իրենց պաշտօնատեղիէն՝ ուր կը մտնէր մի կին վկայագիր ի ձեռին և արժանիք յանձին Արանց հասարակ մասը չպիտի ուզէր կանանց առՁև բանալ գործոց ասպարէզն։ կամ արհամարհելով զանոնք և կամ վախնալով որ նոքա կը գրաւեն իրենց գործոց միջոցներն։ Որքան սխալ է այս հաշիւ։ Ինչո՞ւ գործ չը գտնուի ամենուն համար։ արթուն և գործի մարդն աշխատութեան առատ աղբիւրներ կը գտնէ հոն՝ ուր աչքափակ մարդն՝ զարնուելով իսկ անոնց՝ կը գանգատի թէ գործ չկայ։ Նա՝ տան շահելու համար՝ հինգն կը զոհէ, մինչդեռ սա՝ բաւական կը համարի երկուքը միայն շահիլ՝ առանց իր կոդմանէ որ և է զոհողութեան։

Իսկ գալով արհամարհանաց՝ արք այն աստիճան խորապէս ունին այս զգացումն յինքեանս՝ որ չկարեն մինչև իսկ հաւատալ թէ՝ ինչպէս կինն իրենց հաւասար կրնար լինիլ։ Իսկ կանայք։ այդ մասին։ բնաւ որ և է նախանձու զգացում չեն տածած արանց դէմ։ և այս՝ ոչ թէ ի գովեստ իրենց։ այլ վասն զի զուրկ են գանուած ցարդ անհատութեան զգացումէ։ Այնքան տարբեր էանիներ կ՝զգային զինքեանս միւսներէն։ այնքան սեղմեալ և կաշկանդեալ մնացած էին ցարդ։ որ մտքերնուն իսկ չկարէր անցնիլ թէ՝ իրենք ևս կրնային արանց պէս լինիլ բժիշկ։ փաստաբան։ երկրաչափ։ իմաստասէր։ մեծ մարդասէր։ անտեսագէտ։ ուսուցիչ։ հեղինակ։ վաճառական։ զրագիր։ բանաստեղծ։ հնարիչ և կատարելագործող գիւտերու։ ճարտարագործ։ գեղարուեստի վարպետ։ վարիչ հանրօգուտ ընկերութեանց։ եւ։

Կիներն անկարող չեն գործելու։ Հայուհիք ահա գործնական ապացոյցն կուտան վարելովերիս մեծ ընկերութիւններ։ Ազգանուէր ու Դպրոցասէր Քոյր-ընկերութիւններն։ այնքան խոհակեռութեամբ։ այնքան հեռատեսութեամբ։ մերձենալով օգտակար տարրերն և հեռացնելով անօգուտ կամ վնասակարներն։ այնքան ճարտարութեամբ։ օգուտ քաղելով ամեն այժերէ։ դրական և գործի մարդոց ամեն յատկութեամբ աղբիւրներ ստեղծելով շահու։ լուրջ ու ՀՈՂԻԿ խաղաղութեամբ գործելով յօգուտ Հայութեան։

Կինն անկարող չէ գործելու։ Ուստի նա ևս պէտք է աշխատի ինքզինքն թէ իրր անհատ։ և թէ իբրև մասն մի մարդկութեան՝ նուիրելով իւր աշխատութիւնն առ ընկերութիւն։ Եւ ընկերութիւնն պարտական է տալ նմա գործելու ազատութիւն և ասպարէզ ու արժանաւոր վարձատրութիւն։ Պէտք է որ մարդկութիւնն օգտի ևս կանանց ոյժերէն։ Ո՞վ գիտէ։ ինչ հանճարներ կորուսած է նա՝ զրկելով կինն կրթութեան ու գիտութեան լոյսէն։ գործելու ազատութեան և հաւասարութեան սկզբունքէն։

Կինն։ սոյն պայմաններուն մէջ։ իբրև անհատ պիտի գործէր։ պիտի աշխատէր կարօտ չը մնալ մարդու։ և ընդարձակել իւր մրտային ոյժերու սահմանն։ Նա չը պիտի ամաչէր բարին գործելու։ նախաձեռնութեան ոգին ունենալու։ հասարակային գործերու մէջ մտնելու։ առանց ուղեկցի երթևեկելու։ իւր անունն յայտնելու։ իւր ընկերային յարաբերութիւններն ընդարձակելու։

Իսկ իբրև մասն ընկերութեան՝ որում կը վերաբերի։ կինն ձեռք տալով իւր եղբօր՝ պիտի աշխատէր մարդկութեան վերնատակին։ յառաջդիմութեան հասնելու համար։ Կուրծք տալով ամեն խոչընդոտներու։ պատրաստ լինելով ամեն պատահանութեանց և իւր բաղդին ճարտարապետն դառնալով՝ պիտի աշխատէր ընկերութեան բարւոյն համար և իւր հարկը պիտի նուիրէր յառաջդիմութեան մեծ գործոյն։ Պիտի աշխատէր ինքնօգնութեան, աշխատասիրութեան ու մարդասիրութեան զգացումներ մշակել։ «Գործատուններ հիմնել աղքատ կանանց համար, «Ռամկին լուսաւորութեան նպատակ»։ Քիւսներ հաստատել՝ ուր հաւաքուելով անվատեալ ոյժերն՝ կարենային հաղորդել միմեանց իրենց մասնական ոյժերը, քաղել անդ լոյս դրականութեան հրաշակերտներէ, ծանօթանալ նոր գիւտերու, մէթոտներու, ընտիր հրատարակութեանց երկու աշխարհի երևելի հեղինակաց։ Ողորմասիրական ընկերութիւններ հաստատել ինպատ թշուառաց, աղքատներու, որբերու և հիւանդաց։ Գթութեան քոյրեր դառնալով՝ երկինքը երկրի վրայ պատկերել։ Պիտի սորվէին ճանչնալ ամեն անհատի վրայ ձիրքեր՝ յատկութիւնք։ ինչպէս որ բրժիշկն կը ճանչնայ տուն կերու և դեղերու յատկութիւնք։ զանոնք շահագործել։ ամեն կեանքէ օգուտ քաղել։ ամեն նկարագրէ՝ այժ։ վերջապէս կիներն ձեռք պիտի տային արանց համերաշխութեամբ՝ հանելու համար յերջանկութիւն և իրատաջդիմութիւն։

. .

(ՏԷՎ-Դ)

ՊՕՇԱՌՔ ԲԷՈՕ

(ՏԻ-ՆԻ ՆԻ-ԽԷԴՐԷ ԴՈՆԷԷՐԷՆ ՀԱՆ ՀԻՊՈՎԷՆԻՆ ԳԻԼ-Ս ԷՒ ԻՒՐՈՒ)

Դէր

18137

Մեծ. Տեարք։

Մկրտիչ Եապէճեան	50
Դաւիթ Պետրոսեան	50
Բերսիկ Սահակեան	50
Օնոնիկ Տէրվիշեան	50
Ահմէտ ԵաղՁը	50
Խաչիկ Պիլալիւեան	40
Տիկին Մարիամ Պրուսալը	40
Աշիքան Խորասանճեան	40
Դաւիթ Ահմէտեան	25
Աբրահամ Ագսէրայրեան	25
Ստեփան Պէկեան	25
Սերսվրէ Հոգոպեան	25
Բարեպաշտ անն	23
Աբսոմոլ Քէօսէ օղլու	23
Յովհաննէս Սաստիանեան	23
Գաբրիէլ Հինտիեան	23
Պետրոս Իսպէէրեան	20
Գրիգոր Մէթերիսեան	20
Առշակեան Եղբարք	20
Բարեպաշտ անն	20
Բարեպաշտ անն	20
Ապտուլլահ Շէ.քէրճի	20
Ամանիկ Քաղէգեան	20
Ապտուլլահ ԶայՁը	10
Սարգիս Քաւճեան	10
Յովհաննէս Մանոյեան	10
Յակոբ Գրիգորեան	10
Ահարոն Մանուկեան	10

Մինակ տասնը ութը հազար ութը հարիւր իննսունը լեմթը ՂՐՇ 18897

Գանձապետ
Մկրտիչ Ֆրէնկեան
Վասն ճշդութեան հաշուոյ
Ատենապետ
Յ-ԻՆ-Ի Ֆրէնկեան
Վասն ճշդութեան օրինակիս
Ատենադպիր
Կ-Ր-ԳԷՈ Մ-ՈՒԷԱՆ

12|24 Հոկտ. 1883

ՄԻԻՏԱՖԷԱ

Թ. Հ-ԷՏԷ-Ր կազէթասընն հէյէթը թահրիրէսինէ բիսատէթ վէ նէգարէթ իսէն Միհաթ էֆէնտի հազրէթլէրինին պունատան ադտէմ «Միւտաֆա» սէրլէվհասը իլէ Խրիսթիյանլըղա Խալամիէթ հագգընտա մէգբիր կազէթատա նէր իթմիշ օլաբիլիր մէսելէսինէ պիրքիթապ չէքիլմէսի սասիսի մէյտանը միթասալայա վազ էյլէտիսի մուֆասալ պիր մէգալէ իւզերինէ կէչէն կիւնքի Խ-ԲԸՌ Է-ԹԷՐԷ» կազէթասը պաղը իթիրազաթ նէզր էյլէմիշ օլաբիլդիկընան, միւշարէյէհ Միհաթ էֆէնտի հազրէթլէրի՝ օլ պապատ կազէթաի մէգբիրէ ատթիսէքի մէգթուպը կէոնտէրմիշ պիր քի, օղուլանլարընընդա պիր մանիւմաթ օլմադ իւզրէ, մէգթուպը մէգբիրը սանկի կազէթանընդա նագլ իսէրիկ.

Տիրէքթոր էֆէնտի,

Միւթէպէր կազէթանրդան 18 թէշրինը էվվէլ (հոկտ.) թարիխլի նիսսէսինտէ «Միւտաֆաա»նամ էսէրը ախիրիմ հագգընտա միւնտերիճ օլան ֆըզրայը պանա իրսալ էյլէտիլէր։ Տօղրու օլմայան վէ պէտիհի պիր պէտապախթըգ էսէրի օլան պիր խիւլասա իլէ էսէրիմին թաղրիր խտիմիշ օլաբիլմէսի բէք միւթէսսիր օլտում։

Խամինտէն տախի մանիւմ օլտըղը իւզրէ «Միւտաֆաա» պիր թէտաֆիտէն իսպարթ իքէն, պունը պիր թաարրուզ կիպի կէօսթէրմիշէր տիր։

Պու էսէր Էվրօբա սարրընդն թէտագիգինտէն վէ պէլքի տէ խիւլասասընտան իսպարէթ իքէն, պունը պէնիմ իճատըմ վէ եախօտ մահսուլը խայալիմ կիպի կէօսթէրմիշէր։

«Միւտաֆաա» պիր թաարրուզ օլմանդ։ Զիրա պէօյլէ պիր թաարրուզ խրիսթիյանլար ալէյհինտէ օլմադ լազըմ կէլիպ, քէնտիլէրինէ թէֆհիմ իչիւն տախի պիր խրիսթիան լիսանը իլէ եազրըմըշ օլմադ լազըմ կէլիր իտի։ Պէն իսէ Միսիոնարլարը թէշվիգաթը վէ լիսանը Օսմանի իւզրէ նէշրիյաթը հէր հատտը թէճավուզ էյլէտիկինի կէօրիւնէճ։ սոբլ խրիսթիյանլըղը պիր թագրմ մէղահիպը միթէֆէրրիգա էրպապլընն նէսրէթլէ թաղիր էյլէմիշ օլարըղը տինտաշլարընա կէօսթէրմէք խսէտիմ։

Պիր թաարրուզ՝ «Միպան իւլ հագ» վէ «Ղըտա իւլ միւլահազաթ» վէ «Տիւրէրը միւնէճճիրէի մէսիհիյէ» վէ «Ռիսալէի խթիտալաթ» կիպի Միսիոնարլարը Միւսլիմանլար իչիւն վէ Օսմանլը լիսանընճա եազարգլարը քիթապլար կիպի օլուր քի։ քէնտիլէրինի սինլէրի հագգընտա թապրիթ իչիւն եարըլըր։ Ֆագաթ պէն Միւտաֆաայը խրիսթիանլար իչիւն եարմասադ՝ քէնտիլէրինի խլամիյէթէ տավէթ իթմէտիմ՝ անլէրին նէ ալէյհինտէ նէ տէ լեհինտէ հիչ պիր հըսս իլէ միթէհասսիս օլմատը։ Պինաէն ալէյհ էսէրիմ՝ Միւսլիմանլար իլէ խրիսթիանլար արասընտաքի միւնասէպէթէ սալա սուլ թէէսսիր իսէմէզ, պէլքի մէգասիրը մանլամէ իւզերինէ Միւսլիմանլարա քէնտի լիսանլարը իլէ եազըլան խասիմանէ քիթապլար՝ իքի տին սահիպլէրինին տէ միւնասէպէթլէրինի ելալ իտպիլիր։

Պէն տինտաշլարըմըն թէֆէհհիմլէրի իչիւն խրիսթիանլըղըն սուրէթը ինթիշար վէ թէրազգըսը հագգընտաքի հագայիգը թարիխիյէսի մէյտանա գօյմագլա իչթիղալ էյլէտիմ։

Պու շեյվէի թէէլիֆը թարիխլի քէնտիմ իյճատ էյլէտիմ տիյէ տավայա հագգըմ եօգ տըր։ Պիղայրը հագգըն խալամ ալէյհինէ եազմըշ օլան պիր չօգ խրիսթիյան միւէլլիֆլէրինտէն գաթը նազար, Էլիմտէ պիրիսի «Գարթաճ միւսամէրէսի» վէ տիկէրի «Միֆթահը Գուրան» սէրլէվհասը Ֆրանսըղճա իքի քիթապ վարտըր քի։ հիչ պիր մէղիէթը թարիխիյէ վէ հիքմիյէ վէ տինիյէսի օլմայարագ, իքիսի տախի խլամիյէթ կիպի մէտէնիյէթէ վէ ինսանիյէթէ բէք պէօյուք խըտմէթ իթմիշ օլան պիր տինի սուբէթը ղալդիրէտ թահգիր իչիւն եազըլմըշ տըր։

Հալ պու քի, պէն միւտաֆամը պու միսիլու մէղհէբէֆթը ըէտտէ տախի թախսիս իթմէտիմ։ Հաթթա կէրէք էվրօբատա վէ կէրէք պուրատա կէնճէրի թէրպիյէ իչիւն մէքթէպլէրէ մախսուս օլմադ իւզրէ եազըլմըշ վէ խլամիյէթ ալէյհինտէ ֆգրալար իլէ մալի պուլունմուշ օլան քիթապլարը պիլէ նազարը տիգգաթա ալմատը։ Պու հիճիմիշէրէ, պու թաարրուզլարա հիչ պիր շեյ տէմէտիմ։ Զիրա կէօրտիւմ քի, անլէր խրիսթիանլարը երինէ քէնտի իթիգատլարը տարիէսինէ թէէյիտ իչիւն թէրթիպ օլունմուշլար տըր։ Լաքին Միւսլիմանլարը քէնտի լիսանլարընճա նէշրիյաթ իլէ տինլէրինատն չէվիրմէկէ չալըշըրլարը կէօրիւնճէ, էկէր տինիմի միւտաֆաա իթմէմիշ օլսա իտի, վազիֆէմտէ գուսուր իթմիշ օլուր իտի։

Պու վազիֆէյի էյֆատան պէնի մէն իթմէք իսթէմէք պիր հագսըզլըգ տըր։ Պու հագսըզլըգը թէրվիճ իչիւն էսէրիմի թահրիֆ իթմէք իսէ, թային վէ թապիր իթմէք իսթէմէտիկիմ պիր հալ տըր։

Մ. Տըվայթ հազրէթլէրի Միւտաֆամա գարշը ըէտտիյէ եօլու պանա պիր մուգապէլէ կէնտէրտի քի։ հուրրիյէթբէրվէրլիք իքթիզասընճա Թ. Հ-ԷՏԷ-Ր տա այնէն նէշը իտիյորում։ Պու մուգապէլէյէ ճէվապէն եազարըղմըմիւտաֆատա տախի մուգատտէս թէտաֆիիմի պիր գամ տահա իյզահ իտէր։ Էկէր էսէրիմին խիւլասասը օլմադ իւզրէ նէշը էյլէտիկինիզ խիւլասանը միւէրճիմի՝ իքինճի ճէվապլարըմը տախի տըգդաթլա թէտգիգ էյլէր իսէ, քիթապըմա իտիլէն իֆթիրալարը նէ գատար պօշօլտուգլարընը անլար։

Պիթարաֆլըղընըզ հասէպիլէ, իշպու մէքթուպըմը միւթէպէր կազէթանըղընն սիւթունլարընա գապուլ պույուրաճաղընըզ իւմիտլէ հազգը ալիէրինտէքի իհթիրամանը ֆարգատն տա գապուլինի ըէճա իտէրիմ, Տիրէքթոր էֆէնտի։

ՄԻՏՀԱԹ

Ֆեյ ¹⁰/₂₂ թէշրինը էվվէլ 1883

ՊԻԼՄԷԷԼԷՐԻՆ ԻՐԱՏՃԸ ՕԼՄԱԳ

Նիու-Եօրգ գուսբանիասը՝ քէնտի հինը թէէսիսինտէն 1882 սէնէսի դեկտ. այը 31/նէ գատար էօմրէլէրինի սիկուրթայա գոյանլարա եիւզ միլիոն ֆրանգ թէմէթթիւ թէվզի էյլէմիշ տիր։

Պու մէպլաղը էհէմմիյէթլի, պիղիմ տէյէպիլէճէքլէրիմիզէն զայէթ զիյատէ։ մէգբիւր գումբանիանը պիղիմ տէյէպիլէճէքլէրիմիզէն զայէթ զիյատէ։ մէգբիւր գումբանիանրն ճէսամէթի տէրէճէսինի անլատը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պիր Բուս բիսալէսինտէ օգընտըղընա կէօրէ։ բիսալէի մէզքիւրէնին մուհարրիրի՝ վագթըյլա պիզզաթ բրէնս կօլչագօֆը աղզընտան ամթիտէքի մալիւմաթը ալաղ իթմիշ իմիշ։

«Մալիւմ տիր քի 1877 սէնէսինտէ պէն (կօլչագօֆ) Թիւրքիա ալէյհինտէքի մուհարպէյէ հէմէֆքէսար տէյիլ իտիմ։ Պիլճիւմէ տէվլէթլէր մուրախասալարընընն Պէրլինէ տավէթ օլընմասընը։ վէ Բուսիանընն հարպա հազը օլտըղը վէ ֆագաթ խրիսթիյանլար լէհինտէ տէվլէթլէր թարաֆընտան Տէրսաատթտէ մուաֆէվաթը մուէսսիրէ իճրա օլընընը իսէ։ Բուսիա տէվլէթինին տէ հարպ իթմէմէք արզուսընտա պուլընտըղը ալէնէն տիվէլը միշարէյհիմ մուրախասալարընա պէյան իտիլմէսինի պէն իմբէրաթօր Իքինճի Ալէքսանտրա Նասիհաթ իթտիմ։ Պէնիմ նասիհաթըմ տէյնէնմէտի։ Մուհարպէյէ գարար վերիլտի։ պունըն նէթիճէսի նէ օլտըղը մալիւմ տիր։

«Պէն 1878 սէնէսինին Պէրլին ահնամէսինի, հայաթըմըն էն մահզուզ սահիֆէլէրինտէն պիրի մագամընա թութարըմ։ Պէրլինէն Բէթէրսպուրկա ավտէթիմտէ, իմբէրաթօր արզ իթիրազասընճա Թ. Հ-ԷՏԷ-Ր տա այնէն նէշը իտիյորում։ Պու մուգապէլէյէ ճէվապէն եազարըղմըմիւտաֆատա տախի մուգատտէս թէտաֆիիմի պիր գամ տահա իյզահ իտէր։ Էկէր էսէրիմին խիւլասասը օլմադ իւզրէ նէշը էյլէտիկինիզ խիւլասանը միւէրճիմի՝ իքինճի ճէվապլարըմը տախի տըգդաթլա թէտգիգ էյլէր իսէ, քիթապըմա իտիլէն իֆթիրալարը նէ գատար պօշօլտուգլարընը անլար։

Պիթարաֆլըղընըզ հասէպիլէ, իշպու մէքթուպըմը միւթէպէր կազէթանըղընն սիւթունլարընա գապուլ պույուրաճաղընըզ իւմիտլէ հազգը ալիէրինտէքի իհթիրամանը ֆարգատն տա գապուլինի ըէճա իտէրիմ, Տիրէքթոր էֆէնտի։

ՄԻՏՀԱԹ

Ֆեյ ¹⁰/₂₂ թէշրինը էվվէլ 1883

ՊԻԼՄԷԷԼԷՐԻՆ ԻՐԱՏՃԸ ՕԼՄԱԳ

Նիու-Եօրգ գուսբանիասը՝ քէնտի հինը թէէսիսինտէն 1882 սէնէսի դեկտ. այը 31/նէ գատար էօմրէլէրինի սիկուրթայա գոյանլարա եիւզ միլիոն ֆրանգ թէմէթթիւ թէվզի էյլէմիշ տիր։

Պու մէպլաղը էհէմմիյէթլի, պիղիմ տէյէպիլէճէքլէրիմիզէն զայէթ զիյատէ։ մէգբիւր գումբանիանը պիղիմ տէյէպիլէճէքլէրիմիզէն զայէթ զիյատէ։ մէգբիւր գումբանիանրն ճէսամէթի տէրէճէսինի անլատը։

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պիր Բուս բիսալէսինտէ օգընտըղընա կէօրէ։ բիսալէի մէզքիւրէնին մուհարրիրի՝ վագթըյլա պիզզաթ բրէնս կօլչագօֆը աղզընտան ամթիտէքի մալիւմաթը ալաղ իթմիշ իմիշ։

«Մալիւմ տիր քի 1877 սէնէսինտէ պէն (կօլչագօֆ) Թիւրքիա ալէյհինտէքի մուհարպէյէ հէմէֆքէսար տէյիլ իտիմ։ Պիլճիւմէ տէվլէթլէր մուրախասալարընընն Պէրլինէ տավէթ օլընմասընը։ վէ Բուսիանընն հարպա հազը օլտըղը վէ ֆագաթ խրիսթիյանլար լէհինտէ տէվլէթլէր թարաֆընտան Տէրսաատթտէ մուաֆէվաթը մուէսսիրէ իճրա օլընընը իսէ։ Բուսիա տէվլէթինին տէ հարպ իթմէմէք արզուսընտա պուլընտըղը ալէնէն տիվէլը միշարէյհիմ մուրախասալարընա պէյան իտիլմէսինի պէն իմբէրաթօր Իքինճի Ալէքսանտրա Նասիհաթ իթտիմ։ Պէնիմ նասիհաթըմ տէյնէնմէտի։ Մուհարպէյէ գարար վերիլտի։ պունըն նէթիճէսի նէ օլտըղը մալիւմ տիր։

«Պէն 1878 սէնէսինին Պէրլին ահնամէսինի, հայաթըմըն էն մահզուզ սահիֆէլէրինտէն պիրի մագամընա թութարըմ։ Պէրլինէն Բէթէրսպուրկա ավտէթիմտէ, իմբէրաթօր արզ

Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա Լէհ սօգաղընընն իթթիսալինտէ վէ Պօն-Մարշէնին գարշը սրբասընտա 345 նիմէրօ իլէ մուրագգամ մաղազատա պու տէֆա գըզ մէվսիմինին թագարրուպը միանսէպէթիյլէ Բարիզին պիրինճի ֆապրիգալարընտան էն եէնի մոտա օլարագ բէբ կիւզել վէ կուսթօյու թիւրլու գատիֆէլի վէ սաֆի իրէք գումաշլար, վէ կարնիթիւրլու քէլէր, ֆիսթանլըգ իչիւն էնվահ տիւրլու սօն մոտա գումաշլար, թիւրլու գատիֆէլի իրէքլի վէ երինլու մանթօլըգլար, վէ մանթոյա տարր սօն մոտալարտան կարնիթիւրլիքէր, չընել սաշագլար վէ տանթէլալար, պիրինճի ճինպէրտէն եասը իչիւն թիւրլու սիեահ թիպէթ, գաշմիր ա՛ղգաս, վէ ֆասօնէ ֆիսթանլըգլար, էնվահ պէյյաղ ֆանէլալար, քէթէն պէզլէրի, էնվահ մէնտիլէր վէ սաիրէ եանի թէքմիլ սէյմէ մալէր կէլիշ օլտուղունը բաղպէթլու էհալիյէ իլան իթմէք իլէ իֆթիխար իտէրիմ։

Մէզքիւր մաղազատա պունտան էվվէլքի մէվսիմերտէն գիեատէ պու սէնէ գումաշլարընը հէմ չէշիտ վէ կիւզէլլիկի ճիհէթինճէ վէ հէմ տէ տիկէր մաղազալարընտան զաեէթ էհվէնի օլտուղունա գանաաթ հասել իթմէք իչիւն միւթէրիլէրին պիզզաթ մէզքիւր մաղազայը թէշրիֆ պույուրմալարընը թավսիյէ իտէրիմ։

Ֆէյսալ մաղթու։ Բաղարլըգ եօգ։

ԺՕՐԺ ՔԷՕՄԻՒՐՃԵԱՆ
(Քիւչիւք պիրատէրի)

10—1

ԹԱԹԻԼԸ ԹԻՃԱՐԷԹՏԷՆ ՏՕԼԱՑԸ

ՄԷՋԱՏ

Էշեա վէ մօպիլիա թիւճճարը Միւսիւ ԺՕՐԺ ՄՕՐՃԻՆԻ՝ Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա 40 վէ 42 նումէրօլը մաղազալարընտա պուլունան գօլթուգ, սանտալէա, մասա վէ սաիր պու կիպի սիլճիմէ մալարընը բէբ էհվէն վէ աշաղա ֆիյսթալա սաթմագտա օլտըղընը միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Ֆէյսալ՝ հէր մալըն իւզերինտէ տէ եազըլը տըր։

ԷՕՄԻՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱՍԸ

ՍԻԿՈՒՐԹԱՅԻ ԵԱՋԼԱՆԼԱՆԱ ՄՈՒԹԱՍՍԷՍ ԹԷՄԻՆԱԹ ՍԼԻՄԱՅԷՍԻ

263,000,000

ՖՐԱՆԳ ՏԸՐ

ՆԻՒ-ԵՕՐԳ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍԸ

ԹԻՒՐՔԻՍ ԻԶԻՒՆ ՏԻՐԷՔԹՕՐ

Գալաթատա Հալաճեան խանը՝ նում. 16տա

Ա. Հ. ՍԳԷՑՅ

ԱՃԷՆԹԼԷՐ

Գրէտի Ժէնէրալ Օթօման պանգասընտա

ՅԱԼԷ-ԻԷՆ Գ.-Ր.

Պաղչէ-Գարուսընտա նում. 29տա

ՄԻՀՐԱՆ ՍԱՐԵՆ

ՍԱՐԲԱՖԻՑԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 26 Հոկտ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101- 7/16
Օսմ. էսհամը աշխատը	09-11/16
» » գարանտը	9- 7/8
Իսթիգրազ 65	13-
» 69	10- 3/4
» 71	68- 3/8
» 72	16- 1/2
» 73	09- 3/4
Օսմանը Պանգասը	17- 7/8
Ռուսիա իսթիգրազը	86- 1/8
Մաստր տուլ. մութա հրատ	70- 1/8
» իսթիկրազը	71-
Տարա Սանիէ (Մաստը)	66- 7/8
Ռոշիլտ իսթիգրազը (Մաստը)	91-
Մանարիսթ. էսհամը 1877	101-3/4
Գամպիո Բարիզ 3 այ վատ	25-45

Բարիզ 26 Հոկտ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	78-30
» » % 5	108-60
Օսմ. էսհամը աշխատը	10-02 1/2
» » գարանտը	10-07 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	60-
» 69	53-
» 73	48-
Ռումելի չըմէնտրֆէրի	46-62 1/2
Օսմ. Պանգասը	702-50
Գրէտի Լիոնէ	550-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1245-
Լիոն ազուիոնը	1370-
Սուէզ ազուիոնը	2272-50
Ռուսիա 5 % 1877	93- 1/2
Իսթանբուլ էսհամը	91-10
Մաստր Ֆոնս. մութա հրատ	355-
Մանարիսթան էսհամը	102- 1/4
Եունան 6 % 1879	415-
Գամպիո 3 այ վատ	25-23

Վիէննա 26 Հոկտ

Լօնտրա իզէրինէ գամպիո	120-20
Ռումելի չըմէնտրֆէրի	22-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ուս. տիւն ազ. գար.	10-36
Պու սապահ աշխատը	10-36
Մաստր մութահրատ. գար.	77-15
Պու սապահ աշխատը	77-25
Իսթիգ. 65 (մութօն)	64-
» 65	60-
» 69 (բինար	53-50
» 72 (Պոն տիւ Թրէ.)	18-75
» 73	47-
Ռումելի չըմէնտրֆէրի	47-50
Ագշէ Քայիզի	8-
Ռէբոր Դրչ.	-
Հէվալէսիզ »	37-1/2

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆՆԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	7-30
Սթամպոլ պանգասը	7-35
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4-15
Թրամվայ	5-20

ԱԳՇԷԼԼԻՐԻՆ ՖԻՑԱՌԸ

Օսմ. լիրասը 100 գրչտան	Դրչ. Բր.
Գէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108-02
Մէթալիք »	100-20
Պէշիք »	103-15
Սթամբուլ »	103-15
Պագրը »	700-
Գայմէ	1200-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 8
Ֆրանսզ ալթունը	37-28
Բօլ	89-36
Գրէմից ալթունը	81-20
Գարասոն գայմէսի	09-36

ՇԱՅԱՆԸ ԲԱՂՊԼԻԹ ԹԼԼԻՍԱԹ

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ. —Ֆէշնէրաֆ. Գուլէ գարուսու Նո. 677, հէր նէվ Ֆոթոկրաֆ չէքիլիր, վէ Սթամպոլուն չայանը թատաշա մահալլէրինին ըսիմլէրի պուլունուր։

ԱՇԸ ԳԱԼԷՄԼԻԻ. —Պէյօղլունտա Այնալը Զարչըսա (Բաստաժ Օրիանթալ) Նո. 15. ՏՐ. ՎԻՕԼԻ։

Հ. ԱՎԵԼԼԻՍ. —8 Բաստաժ Օրիանթալ. Պ. Անէաթը հէրրահկիյ մաղազասը։

Իչպու իլան ճէավէլինէ տախիլ օլմագ իսթէյէնլէր, Գալաթատա Տէյիրմէնը խանընտա Նո. 16 ԷՍԹԷՐՈՆ ԱԺԱՆՍԻ իրանթի իտարէսինէ միւրաճաաթի էյլէմէլի պիրլէր։

ԻԼԱՆԱԹ

վէրկի էմանէթը ալիկէսինտէն իթա գէլընմըշ օլան սուրէթ վէ վէզնէտէն վէրիլմիշ օլան սանտրգ բուսուլաթարընտա հէնուզ թէտիյէ օլունմայանլարընտա մուալէնէսինի լիւզում կէօրիւնմիւշ օլտուղունտան, եէտինտէ օ մագուլէ սուրէթ վէ սէրկի վէ սանտրգ բուսուլասը պուլունանլարին նիհայէթ թէշրինը սանի իպթիտասընա գատար էմանէթը միւշարիւէյհա տաիրէսինտէ միւթէշէքքիլ գօմիսիօնը մախսուսընա իպրաղ վէ իրայէ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

11 Թշրինը էվվէլ 99 3—3

ՍԼՊԶԷՆԱԹ ՖԻՑԱՌԸ

Շէհր Լմանէրէսի կէլէն էլը

Եէ՛րը հալը Ռումինին ցնճը բաղար պիւնիւ էմին էօնիւնտէ սաթըլան սէպզէնին ֆիյաթը՝ սիա մէճիտի 20 զրուշ հիսասը իլէ պէր մէճէկը սաթի պէյան օլունուր։

Ցնճը սեղմէ	տարէ	գրչ.	բր.
Եէրլի պամբակ	1000		200
Թուզլա պամբակասը	1000		
Ամա գաղաղը	1		
Մագրզ գաղաղը		1	38
Զալը ֆասուլեասը բրբ.		1	70
Այիշէ գաղաղ ֆասուլեասը		1	40
Եէր ֆասուլեասը		1	27
Գրբմբզը տամաթէս բրբ.		1	10
Եէշիլ տամաթէս		1	
Պարպ. ֆասուլեասը		1	
Օրթա էնկինար			
Պագլա			
Պասթան բաթլիճանը	100		480
Պաչ բաթլիճան	100		400
Օրթա »	100		240
Թօպաճ »	100		120
Պէզէլիա			
Բանէար		1	
Թարէ սողան			
Մէմիրօթ		1	
Մէլէնիյէ		1	
Գարխթա	100		
Գբբմբզը պիպէր	100		
Պաչ սալաթալըգ	100		
Օրթա »	100		
Պաչ մնարը	100		
Օրթա »	100		
Եէշիլ ամբը պիպէր		1	25
» թօքարլագ »		1	15
Լահանա		1	
Բրասա տէմէթ	1		
Պպանագ		1	
Լպէմիկէօմէճի		1	
Շալկամ		1	
Գարնա պահար			
Բաթաթէս			
Հավուճ		1	
Բէրէվիզ		1	
Պալ գագաղը		1	
Եէր էլմասը			
Գբբմբզը պիպէր			

Սէպզէնին թօքատան սաթըլան ֆիյաթը պալատէ մուհարրիր օլուպ, պունուն չիւրիւիմիւ շէյ օլմասը իլէ նագլիյէ վէ մէսարիֆը սարիէյէ գարշըլըգ օլմագիւզրէ սէպզէնի տիւքքանլարընտա պու ֆիյաթա նիհայէթ եիւգտէ 15 նիսպէթինտէ թիճարէթ զամմը իլէ սաթըմասը գարարլաշտըրըլմըշ օլտըղընտան, անտէն գկոյատէյ սաթան օլուր իսէ, օ մխիլլիւէր հագգալարընտա մուամէլէյի ճէզայէ իճրա օլունմագ իւզրէ Շէհր Լմանէթի վէ տաիրէի պէյէտիյէ միւտիր վէ մէվգուֆ միֆէթթիշէրինէ միւրաճաաթա պէյան օլընմասը ըյճա օլունուր։

9 Թշրինը էվվէլ 99

ԱՐԹՈՒՐ ՏԱՆԱ ՊՐՈՒՆԸ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ ՕԼԱՄԱԶ

(ԹԷՆԻԱ)

ԵԱՆԸԼՄԱԶ ԻԼԱՃ

Ժ. ԴԱՆԹԻՒԲԻՆ ՀԱՊԼԱՐԸ

1881տէ Լօնտրատաքի Թրպպիյէ վէ Սըհհիյէ սերկիի ուսումխանէսի

ԼԻՑԱԳԱԹ ՏԻԲԼՕՄԱՆԸ

1881տէ Բարիզին տօզիմէթրիւ թապիր օլունան մէքթէպը Թրպպիյէսինտէն

ԿԻՒՄԻՒՇ ՄԻՏԱԼԵԱ

ալմըշ ալը

Ինանըն վիճուտիւնէ արբզ վէ մուճիպը ըզտըրապ օլան տանա պրունը (Թէնիա) խասթալըղընը տէֆ ու բէֆ թմէք իւզրէ պիր խայլի մուալիճէլէր թավսիյէ օլունմուշ իսէ տէ, իպպու մուալիճէլէրին սուրէթը խթիմանինէ միւշքիլթի մէվճուտ օլտուղը կիպի, միքմիլ պիր սէմէրէ տէ հուսուլէ կէլմէմէ քարէ տիր։ Գանդիին Թէրթիպ խթիրի Բօլիբասիում հապարարնատ պէօյէ պիր ուլիսնըղլըգ մէվճուտ օլմայրզ, մէղքիբ խասթալրգտան զուրթուլմագ իչին գիբր օլունան հապար պիրտիր տիր։

Ժ. Դանթիկին Բօլիբասիում հապարը 1881տէ Լօնտրատա իթիմամ իտէն Թըպպիյէ գօնկրէսինին տահիպիր մուիմանթ օլան տղատր Թարաֆընտան թատաֆ օլունտուղու կիպի, 1882 սէնէսինին Աթինա Թըպպիյէ գօնկրէսի Թարաֆընտան տա գապալ օլունմուշտըր։ Պու հապարը պիշիմմէ աթրզպալի մէշհուրէ Թարաֆընտան թավսիյէ օլունուպ, մուվաֆֆիգիյէթը քեամիլէյէ մաղհար պրմուշտիր տրր։

Ռուսլը Խրիմէ

(Մէրքէզի պուլունան Թարիֆնամէսինէ միւրաճաաթ օլունա.)

Ռուսլարդ գէեբէշէյսը

Ինկիլիզ էճգախանէսի տիր։

ԱԹԻՏԷՐԻ ԽԱՍԹԱԼԸՂ ԱԼԱՄԼԷՐԻՆԻ ՆԱԶԱՐԸ ՊԻԴԱՅԻ ԻԼԷ ՊԱՂԸԼԱՄԱԶ

Պու խասթալըգ ճիւզի պիր միյտէ պօզուգլուղու իլէ պաշտար, լաքին էկէր իպթիտա, տան միհիմէնիմէգ իսէ, նիհայէթ վիճուտըն հէր թարաֆընա վէ պաշլրնա տալղաճարա ճիյէրէ վէ միյտէյէ վէ նիհայէթ պիքիւն էթ պէզէրինէ սիրայէթ իսէր, վէ պու սուրէթէ պու խասթալըղա միւպթէլա օլանպար միւտտէթը էսմիւրէլէրինէ մուզտարրպ օլուպ, էսլիմ անէրի պու իզտիրապտէն գուրթարրը։ Էքսէրիա պու խասթալըգ էյի ֆարգ օլունմայրպ ալտանրլըը, լաքին չու միւվայար իպրատ օլունտրգտա, մէղքիբ խասթալըղա միւպթէլա օլուպ օլունմատրը անդաշրլրը։ Թատամ իթիտիքտէն սօնրա նէֆէս ալըպ վէրմէքտէ միշքիթթի, գահմէթ վէ սրգընթը չէքէրմի իլ։ Տէրինտէն պիր ադրը վէ պու ադրը իլէ պէրաբար տամի պիր եօրկունուգ տույա՞ըմբը։ Դէ օպէր սարարը՞ մը։ Սապահլարը տիշլէրտէ վէ տիշ էթէյէրինտէ դաթը վէ եարբշան պիր նէմլիթ վէ ադրզ տատարզկլըը վա՞ր մը։ Տիկ բաալը՞ մը տրր։ Գապուլ կարատա վէ սրթատա ադրը տույա՞ըմբարդզ։ Գարա ճիյէր պէգայիմ։ կիպի սաղ թարաֆընըզատա պիր թագեիգ վա՞ր մը։ Գապրզլըգ ֆա՞ր մը։ Ռ. ֆուգի պիր վաղէյթաէ եանի պրյու պէօյունա եարմիշ օլուպ տա պիրանէն պիրէ գալգարընդատա, պիր նէվի պաշ ալօնէք վէ կէօղլէր գամանմագ կիպի չէյլէր օլա՞ր մը իտարար աշ մը տրր վէ բէք բէնքլի տիր. իտարար թօրտա՞ր մը։ Թատամտան սօնրա՝ եէսկիյինէ տէրկալ էքշի՞ր մի վէ կէմիրմէքլէր կէլի՞ր մը։ Սրգ սրգ եիրէկ քարբրընդրը վուգու պուլո՞ր մը։ Պիթիրն պու էմարէլէր պիրանէն կէլէնլէր. լաքին պու տէհշէթի խասթալըղրն թէրագգիսինէ կէօրէ, մէղքիբ էմարէլէր խասթայա բէյտերրէյ էգիյէթ վէրիրլէր։ Էկէր պու խասթալրգ պիր միւտտէթ իմթիտատ իտէր իսէ, դուրու վէ կրնըզլաստրը պիր էաքսիրիւք հարբլ օլուր, վէ պիր ազ սօնրա պու էաքսիրիւքլէ պուլկամ տա կէլիր։ Խասթալրգ ըէք իլէրի վարմըշ օլտուղու թագտիրտէ, տէրի էմէր վէ քիրլի կիպի պիր ըէնկ ալըը, էլլէր վէ պայգլար սողուր վէ նէմլէնիր։ Գարա ճիյէր իլէ տալագ ըէյտէ ըրէյ խասթալանընա, սըզը աղրը մէյտանա ջըգար վէ պէրմիւքտէ միշքիթթի, գահմէթ վէ սրգընթը չէքէրմի իլ։ Տէրինտէն պիր ադրը վէ պու ադրը իլէ պէրաբար տամի պիր եօրկունուգ տույա՞ըմբը։ Դէ օպէր սարարը՞ մը։ Սապահլարը տիշլէրտէ վէ տիշ էթէյէրինտէ դաթը Թամմէ իլէ Թէտավի իթմէք բէք էէմմի տիր, վէ էկէր խասթալրգ էյնէհ քէօքլէշմիշ իսէ, իթհամ աշրլընմայա վէ հագմ սալէթլէրի տիպէ-լինմէյէ գատար ասրլ իլտա տէվամ իթմէյի տիր։ Պու խասթալըղա գարա ճիյէր խասթալրգր նազարրյա պա-գրլրպ, պու տէհշէթի իլէ թաբ տէյլ-հինտէ էն էմին վէ էն մուէսսիր իլտա «Մէյնէլէր ղէթ-ուէբ ղէ-բուռա» տրր։ Պու պիր թէրթիպ նէպպաթի օլուպ Ամէրիգատատա եարբրը վէ Լօնտրատա Ֆարթինկտրն Բատ է. Գ. Նօ. 21տէ Ա. Ճ. Հուայթ Թարաֆընտան սարրլրր։ Պու չիւրուպ՝ սէպէպը հագիգիսինի վէ պիթթապ խասթալրգը տա քէօքինա-ան տէֆ իտտր,

Սահիպի Ա. Ճ. ՀՈՒԱՅԹ

21 Ֆարինկտրն Բատ Լօնտրա է

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպոլ-տաքի պիլիտիմէ պաշլրնա էնճարա-նէլէրտէ վէ իսպէշտր տիւքքանլա-րընտա պուլունուր։

Թօքատան վէ բէլրաքէնտէ միպա-յէսթի իչիւն Գալաթատա գապրթա գուրպինտէ ենիքէք Գալաբրըմտա Ն. 93-նէ Ռումմի Ինկիլիզ մաղազա-սընտա մէմուրը մախսուսը ԼՍՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱԿ միւրաճաաթ իթմէյի տիր։

ԹԷՆԶԻԼԸ ԻՆՃՐԷԹ

LONDON AND LANCASHIRE FIRE INSURANCE COMPANY

ԼԸՆՏՐՆ ԷՆՏ ԼԸՆԳԱՇԻՐ ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ՍԿԶԲԲԳԲԹ ԳՈՒԹՄԳԲԵՆԷՍՔ

ՍԷՐՄԱՑԷ ԻՆԿԻԼԻԶ ԼԻՐԱՍԸ 1,852,000

ԻՀԹԻՑԱԹ ԱԳԱՋԷՍԻ ԻՆԿԻԼԻԶ ԼԻՐԱՍԸ 232,918

Իչպու գումբանեա՝ Գալաթատա Հալաճեան խանընտա 16 վէ 17 նումէրօլը օտալարտա միթէմէքքին վէքիլի պուլունան Մ. Ր. Ֆ. Բաութ վասէթասը իլէ հէր նէվ էշեա, էմթաա, վէ խանէ վէ սարէ սիկուրթա իտէր։

ԲՈՒՄԷԼԻ ԶԸՄԷՆՏԸՖԷՐԼԷՐԻ

1883Ամ. Ֆեբր. Հոկտ. 20տէն էրթէպարէն էնէր իլան զ-ուբ-ուբնա ֆապարՏերտարէր էյ Քիւ-ղէ-ի-Զէ-ի-ճէ պէնիրնէրնի-Գ-ուբ-ուՏ-վ-ուբ-ը-Ս-ի վէ Դ-ուբ-ուզէրնի(Պ-ուբ-ուբ-ը)-ուրնի ալարագ իշլէնմէկ+ էմրարարդ վէ իշլէնմէկ+ էմրարարդ վէ ինանմագ իչին գանգրա գանգրա

ՍԹԱՄՊՕԼՅԱՆ ՔԻՒԶԻՒՔ-ԶԷՔՄԷՃԷՃ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ	4	2	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38
	Սապահան էյլէնի ֆասար									ՎԱԳԹը ՀԱՐԼԻՔԻԹ					Լէյլինտէն սէլամ ֆասար				
Սթամպօլ	6 21	7 15	7 43	8 14	8 43	9 12	9 42	10 20	10 39	11 17	11 50	2 09	2 41	3 17	3 52	4 29	5 2	5 32	6 9
Գում-Գարու	6 32	7 27	7 54	8 25	8 54	9 23	9 53	10 30	10 49	11 28	12 01	2 20	2 52	3 28	4 3	4 40	5 13	5 44	6 20
Եէնի-Գարու			7 58		8 58			10 34	10 53	11 32	12 05	2 24	2 56	3 32	4 7	4 44	5 17	5 48	6 25
Տավուտ բաչա			8 1						10 56	11 35	12 08	2 27	2 59	3 35	4 10		5 20		6 28
Սամաթիա			8 6		9 4			10 40	11 1	11 40	12 13	2 32	3 4	3 40	4 15	4 50	5 23	5 55	6 34
Եէտի-Գուլէ	6 42	7 41	8 12	8 33	9 10	9 31	10 1	10 44	11 4	11 45	12 16	2 36	3 9	3 47	4 19	4 57	5 29	6 02	6 40
Գալաթա Զէչմէ	6 46	8	8 16		9 14									3 51					
Մագրիքէօյ	6 54	8	8 25		9 23			10 57		1 58			3 20	4 1		5 10		5 15	6 51
Այ-Սթէֆանօ		8 14	8 36		9 33			11 03		12 10				4 12		5 21		6 28	
Քիւչիւք-Զէքմէճէ		8 25								12 19								6 37	

ՔԻՒԶԻՒՔ-ԶԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՍԹԱՄՊՕԼԱ

ԹՐԷՆ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1
	Սապահան էյլէնի ֆասար									ՎԱԳԹը ՀԱՐԼԻՔԻԹ					Լէյլինտէն սէլամ ֆասար				
Քիւչիւք-Զէքմէճէ			7 35									1 59							6 38
Այ-Սթէֆանօ			7 46		8 42		9 38			11 17		1 10				4 28		5 34	6 51
Մագրիքէօյ	6 30	7 23	7 58		8 54		9 49			11 30		1 23		3 31		4 41		5 47	7 05
Գալաթա-Զէչմէ		7 32			9 3					11 39		1 32		3 40		4 50			
Եէտի-Գուլէ	6 44	7 37	8 11	8 38	9 9	9 37	10 2	10 12	11 12	11 45	2 01	2 03	3 12	3 47	4 24	4 57	5 34	6 02	7 26
Սամաթիա	6 49	7 42	8 15	8 42	9 13	9 41		10 16	11 16	11 49	2 08	2 41	3 16	3 51	4 28	4 01		6 6	
Տավուտ բաչա	6 54			8 47		9 46		10 21	11 21	11 54	2 13	2 46	3 21	3 56	4 33	4 06		6 11	
Եէնի-Գարու	6 58	7 48	8 21	8 50	9 19	9 49		10 2	11 24	11 57	2 16	2 49	3 24	3 59	4 36	4 09		6 14	
Գում-Գարու	7 3	7 53	8 26	8 55	9 24	9 54	10 11	10 29	11 29	12 02	2 21	2 54	3 29	4 01	4 41	5 14	5 44	6 19	7 40
Սթամպօլ	7 12	8 2	8 35	9 04	9 33	10 3	10 19	10 38	11 38	12 11	2 30	3 3	3 38	4 13	4 50	5 23	5 53	6 28	7 50

Գալաթա Զէչմէ (Պալըգլը) սթասիօնը մուվագգաթ տրր։

Ճէսամէթի ազ օլան եիւքլէր պիլա խթիխանա հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Սըգընթը վերէն եիւքլէր իսէ Սթամպօլ իլէ Մաքրիքէօյ վէ եա օնտան էօթէյէ իշլէյէն թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տրր։

ԻՇԼԷԹՄԷ ԻՏԱՐԷՍԻ

Թատ իճրա օլունան Թէտավի պու սօն տարրբարա հէյ պիր Թէսիր իթմէգ։ Պու խասթալրգ ատի պիր մուալիճէ իլէ սէֆ իտիր իսէ, իլգ էմարէ-լէր կէօրիւլիւնէճէ տէրհալ պիր տրգ-գաթր Թամմէ իլէ Թէտավի իթմէք բէք էէմմի տիր, վէ էկէր խասթալրգ էյնէհ քէօքլէշմիշ իսէ, իթհամ աշրլընմայա վէ հագմ սալէթլէրի տիպէ-լինմէյէ գատար ասրլ իլտա տէվամ իթմէյի տիր։ Պու խասթալրգա գա-բա ճիյէր խասթալրգր նազարրյա պա-գրլրպ, պու տէհշէթի իլէ թաբ տէյլ-հինտէ էն էմին վէ էն մուէսսիր իլտա «Մէյնէլէր ղէթ-ուէբ ղէ-բուռա» տրր։ Պու պիր թէրթիպ նէպպաթի օլուպ Ամէրիգատատա եարբրը վէ Լօնտրատա Ֆարթինկտրն Բատ է. Գ. Նօ. 21տէ Ա. Ճ. Հուայթ Թարաֆընտան սարրլրր։ Պու չիւրուպ՝ սէպէպը հագիգիսինի վէ պիթթապ խասթալրգը տա քէօքինա-ան տէֆ իտտր,

Սահիպի Ա. Ճ. ՀՈՒԱՅԹ

21 Ֆարինկտրն Բատ Լօնտրա է

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպոլ-տաքի պիլիտիմէ պաշլրնա էնճարա-նէլէրտէ վէ իսպէշտր տիւքքանլա-րընտա պուլունուր։

Թօքատան վէ բէլրաքէնտէ միպա-յէսթի իչիւն Գալաթատա գապրթա գուրպինտէ ենիքէք Գալաբրըմտա Ն. 93-նէ Ռումմի Ինկիլիզ մաղազա-սընտա մէմուրը մախսուսը ԼՍՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱԿ միւրաճաաթ իթմէյի տիր։